

**УНИВЕРЗИТЕТ “СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ” – СКОПЈЕ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ГЕОГРАФИЈА**

**ПРОЕКТ
СТУДИСКА ПРОГРАМА
ИНСТИТУТ ЗА ГЕОГРАФИЈА
ПРИРОДНО МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
НАСОКА: ТУРИЗАМ**

**(Усогласување на студиските програми, согласно измените
во Законот за Високо образование на Република Македонија)**

СКОПЈЕ, 2012

Гази Баба б.б., 1000 Скопје, Република Македонија
Тел. ++389 2 3117 055, факс ++389 2 3228 141
www.pmf.ukim.edu.mk

I. ВОВЕД

1. ПРИЧИНИ ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ТУРИЗАМ

Оправданоста од формирање на студии по туризам произлегува од фактот дека туризмот како стопанска дејност во делот на секторот услуги, поседува неопходни услови за мошне голем пораст во овој милениум. Светските економски експерти веќе одамна укажуваат на тоа дека тој, на некој начин, е веќе водечки сектор во светската размена. Основите за ваквите нивни констатации наоѓаат поткрепа во тенденциите на основните детерминанти во туристичката побарувачка на меѓународниот туристички пазар, како што се: слободното време, расположивиот фонд на финансиски средства, социо-демографските промени и сл.

Така, на современиот туристички пазар е присутен нов пристап во управувањето и работењето со туризмот кој се заснива, пред се, на сѐ поизразените промени на карактерот на туристичката побарувачка. Зголемувањето на културата на живеење и размислување во високоразвиените европски и светски земји од една, како и подобрувањето на квалитетот на нивното живеење, од втора страна, имаат несомнено големо влијание врз се поголемата и поистенчена индивидуалност што, покрај другото, најмногу резултира со нивната зголемена побарувачка за таканаречените нестандардни туристички производи. Во исто време, на меѓународниот пазар се сѐ поизразени тенденциите за надминување на сфаќањата за туризмот како стопанска дејност која своите компаративни вредности ги заснива само на атрактивностите на природните ресурси и на ефтината работна сила. Наместо тоа, се поголем клучен фактор во развојот на туризмот претставува високата технологија. Така, водечките рецептивни земји во светот, како што се: САД, Франција, Италија, Шпанија и други, својата доминација за засниваат токму на технолошката супериорност и високиот квалитет на туристичката услуга, а еден од главните темели за ваквиот начин на туристичкото стопанисување е токму **високото ниво на образование и вкупната професионална оспособеност на вработените во туристичкото стопанство.**

Туризмот во Република Македонија, и покрај тоа што е перманентно изложен на одредени регресиони и трансгресиони процеси сепак имал, има или би требало да има, голема улога во севкупното туристичко стопанство на нашата земја. Овие констатации и определби се засниваат, пред се, на постоењето на мошне голем број квалитетни туристички добра и ресурси а тоа пак, од своја страна, укажува и на потребата за постоење на квалитетен систем на образование за неговите потреби. Во таа насока, несомнено е дека од огромна и непроценлива помош во реализацијата на таквите тенденции би било и формирањето на **насоката за туризам** на Институтот за географија при ПМФ во Скопје.

Кога станува збор за **целите и оправданоста на студиите**, најзначајната мотивска одредница за пројавувањето иницијатива за овој вид додипломски студии, покрај другото, претставува недвојбената определеност на одговорните државни структури задолжени за планирањето на што побрзиот и подинамичен развој на земјата, главен акцент да стават токму на унапредувањето на услужните дејности. Во таа насока, неизбежно се наметнува прашањето за постоење соодветен *стручен кадар* кој би се занимавал со оваа проблематика, и тоа на едно многу повисоко ниво од сегашното, како од теоретски, така и од практичен аспект.

Ваквите претпоставки ни даваат за полно право да веруваме дека потребата од квалитетни високообразовни кадри од областа на управувањето со туризмот претставува основна економска компонента и мошне сериозна детерминанта за оправданоста на ваквиот вид студии кои, патем кажано, ќе бидат првите вакви студии кои се воопшто формирани на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје. Тие ќе бидат оригинални и единствени а севкупниот наставен план и програма целосно ќе соодветствуваат и ќе бидат усогласени со **Болоњската декларација** која се однесува на Европското подрачје на високото образование, донесена на 19.06.1999 година на заедничката средба на министрите за образование од сите европски земји, вклучувајќи ја и нашата.

Отворањето на оваа насока ќе дојде уште повеќе до израз кога ќе се земе предвид фактот дека нашите потенцијални заинтересирани студенти ќе имаат можност вакво модерен и современ студиум да посетуваат во сопствената држава, а не надвор од неа, односно на универзитетите од другите европски и светски земји. За напомена е уште и тоа дека студиите ќе бидат покриени, претежно, со наставен кадар од Институтот за географија, Институтот за информатика и Институтот за Етнологија при ПМФ во Скопје, но ќе има и високореномирани наставници надвор од нашата земја. Тоа значи дека оваа насока ќе поседува сериозен легитимитет на една интернационална институција.

На истата ќе имаат можност да се запишуваат сите оние студенти кои имаат завршено средно образование и кои имаат нескриена желба да се занимаваат со туризмолешка проблематика која, покрај другото, претставува современ и многу популарен начин на сфаќањата за развојот на туристичкото стопанство.

Со оглед на фактот дека наставните планови и програми, а како што ќе може да се проследи нешто подоцна, се оригинални и многу поразлични од оние кои се изучуваат на останатите институции надвор од нашиот Универзитет, сигурни сме дека овој студиум воопшто нема да има влијание на било каква регресија врз истите и дека тоа нема да претставува една од пречките за донесување соодветно решение за оснивање на ваквата насока на Институтот за географија. Во овој дел од Елаборатот кој се однесува на оправданоста на студиите, би напоменале уште и тоа дека предвидените практични вежби на студентите, во најголем дел ќе се изведуваат во Струга, Охрид, Дојран и Крушево, односно во нашите најатрактивни туристички центри што, покрај другото, ќе има позитивно влијание на туристичкиот рејтинг на истите. Впрочем, и за оваа ситуација ќе имаме можност да елаборираме во делот од текстот каде ќе бидат изложени наставните планови и програми за работата на насоката.

2. ДОСЕГАШНИ ИСКУСТВА НА ПРЕДЛАГАЧОТ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕКВИВАЛЕНТНИ ИЛИ СЛИЧНИ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

Оформувањето на високообразовен кадар од областа на географијата и проучувањето на географска проблематика на научна основа во Македонија е со долгогодишна традиција. Имено, уште од дваесеттите години на 20-ти век се поставени темелите на географската наука и во рамките на студиските програми отсекогаш биле застапени посебни предмети кои ја обработуваат врската помеѓу природата односно географскиот простор и туризмот, ги даваат основите на туризмот, факторите кои влијаат врз развојот на туризмот. Меѓутоа особено организирано наставно, научно и стручно образование од географските науки во Република Македонија започнува после Втората

светска војна, поточно во 1946 години кога со формирањето на првиот македонски универзитет, во рамките на Филозофскиот факултет постои Катедра за географија, која од 1955 година прераснува во Институт за географија.

Во 1958 година кога од Природно-математички оддел се формира посебен Природно-математички факултет, Географскиот институт влегува во состав на новоформираните факултет и како таков егзистира до 1976 година.

Во периодот од јуни 1976 до март 1985 година, Географскиот институт (како и останатите институти) се одвојува од Природно-математичкиот факултет и функционира како посебен Географски факултет.

Во 1985 година повторно се формира Природно-математичкиот факултет, така што Институтот за географија заедно со останатите институти претставува посебна организациона единица во негов состав и како таква егзистира и денес.

Во организациска смисла денес Институтот за географија е така поставен да во негови рамки постојат:

- Завод за социо-економска географија,
- Завод за физичка географија,
- Завод за картографија.

Сите тие заводи активно работат и успешно ја извршува својата наставно-научна дејност од областа на географијата.

Со оглед на тоа дека во студиската програма по географија се вклучени предметите како што се: Основи на туризмот, Сообраќајна и туристичка географија, Економска географија, Заштита на Природно наследство итн., сметаме дека Институтот за географија може да претставува матична институција за насоката туризам. Во прилог на тоа оди фактот дека проучувањето на туризмот на Институтот за географија има долгогодишна традиција каде што се проучува туризмот, членовите на институтот биле носители на изработка на повеќе научно-истражувачки студии и проекти од областа на туризмот, објавени се голем број на научни и стручни трудови и слично. Воедно, наставниот кадар на Институтот за географија бил вклучуван во решавање на практични прашања од областа на оваа проблематика.

На Институтот за географија, исто так, веќе **10 години функционира последипломскиот студиум Географски основи на планирање на туризмот**, каде што се одбранети голем број магистерски трудови и неколку докторски дисертации.

Во прилог на тоа дека студиската програма по туризам може да се организира на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет говори и фактот дека во многу држави во светот, студиите по туризам се организирани токму на Институтите за географија (односно географските факултети), како што е примерот со соседна Србија, Хрватска, Бугарија итн.

Научно-методолошкиот пристап кон проучувањето на туризмот како еден комплексен феномен, придонесува географските институции да можат да бидат главни носители на процесот на оспособување на кадар за оваа научна област и истражување на оваа проблематика.

Застапеноста на посебни предмети кои го проучуваат туризмот придонесува овие дисциплини да се развиваат, а оформениот кадар да се стекнува и со знаења за туризмот и можностите за негов развој. Тоа овозможи дипломираните географи - туризмолози да можат успешно да работат во институции каде се обработува оваа проблематика и притоа да постигнуваат добри резултати.

3. ЕЛЕМЕНТИ СО КОИ СЕ ОВОЗМОЖУВА МОБИЛНОСТА НА СТУДЕНТИ

Преку овие студии може да се реализира мобилност на студентите на останати образовни институции кои имаат предмети кои се во функција на студиите. Со стекнатото знаење и искуство на факултетот, со практичната настава која се предвидува да се реализира во конкретни и соодветни институции, студентите ќе можат да се вклопат во проучување на оваа проблематика.

I. ОПШТ ДЕЛ

Назив на предлагачот:

Природно-математички факултет, Институт за географија

Назив на студиската програма:

ТУРИЗАМ

Траење на студиите:

Прв циклус: 8 семестри (4 години)

Започнувањето и времетраењето на семестрите е во согласност со Законот за високо образование, Статутот и правилниците на Универзитетот.

Испитните рокови се организираат согласно со Законот за високо образование и Статутот и правилниците на Универзитетот.

Студентот може да ја брани својата дипломска работа откако ќе ги положи сите предвидени испити од студиската програма со што се освојуваат вкупно 240 кредити.

Студиската програма содржи:

вкупно 30 предмети и дипломска работа

60% се задолжителни,

40% се изборни предмети (30% изборни, 10% слободни изборни) .

При реализацијата на наставата и кај задолжителните и кај изборните предмети поединечно се предвидени повеќе активности во смисла на подготовка на семинари, теренски истражувања, одржување трибини, предвидени колоквиуми, испити и друго.

За напредување во погорна година на студии, студентот треба да собере доволен број кредити согласно условите за студирање на конкретната високо образовна институција.

Услови за запишување на студиите:

Запишувањето на студиите е согласно законските решенија кои важат во Република Македонија и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Спецификација на генеричките (општите) и специфичните компетенции кои студентот ќе ги стекне со завршувањето на студиите и за кои работни места е оспособен.

Формирањето на студиите по туризам пред себе има поставено повеќе цели, но една од основните цели е создавање на стручен и научен кадар кој има компетенции од областа на туризмот. По завршувањето на студиите кадарот е стручно подготвен да се вклучи во научно-истраживачката и применетата дејноста. Тој ќе биде оспособен стручно и на научен план да го проучува населението и законитостите на неговиот развој, да ги следи процесите кои се случуваат, да ги согледува последиците и да може да го насочува туристичкиот развој во насока која одговара на развојот на државата. Воедно, освен за проучување на населението, истиот кадар може да се вклучи во проучување на населбите.

Оформениот кадар од областа на туризмот благодарение на компетенциите кои ќе ги стекне, може да најде свое место во рамките на повеќе институции во Република Македонија кои директно или индиректно се поврзани со туризмот. Меѓу нив можеме да ги наброиме институции како што се:

- *Министерство за економија на Република Македонија, сектор за туризам и угостителство,*
- *Министерство за култура на Република Македонија,*
- *Стопанска комора за туризам на Република Македонија,*
- *Институции кои се занимаваат со различни проучувања и анализи на туризмот и неговиот развој, како што се: единиците на локалната самоуправа, Државниот завод за статистика, Туристичкиот сојуз на Македонија (во фаза на реформирање), туристичките друштва во Македонија, Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, ХОГАМ, АГАМ, туристичките агенции- посебно и др.*
- *Институции кои се задолжени за градење на стратегии за развој на различни нивоа, изготвување на плански документи за развој на одредени територијални единици, планирање на развојот и друго кое посредно или непосредно е поврзано со туризмот,*
- *Учество во најразлични истражувачки проекти за туризам кои ги организира невладиниот сектор, домашни и меѓународни организации и институции.*
- *Останати институции и организации.*

Вклучувањето на образован кадар во проучување на туризмот претставува голем придонес за професионално и квалитетно разрешување на многу економски проблеми во државата, предвидување на идните трендови на развојот, планирање на туристичкиот и социоекономскиот развој. Тоа всушност може да се смета како една голема предност што ќе овозможи напредок на стручното и научното истражување.

Причини за интегрирано изведување на првиот циклус.

Неопходно е интегрирано изведување на првиот циклус поради карактерот на содржините кои се опфатени и проблемите кои се проучуваат. Вториот циклус ќе претставува логично продолжување на студиите од првиот циклус.

Академски или стручен назив или степен кој се стекнува со завршување на студиите.

Со завршувањето на студиите по **туризам** од **прв циклус** студентите се стекнуваат со звањето **ДИПЛОМИРАН ТУРИЗМОЛОГ**.

II. СТУДИСКА ПРОГРАМА

Научно подрачје: ПРИРОДНИ И ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИ НАУКИ

Научно поле: ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА (ТУРИЗАМ)

Обем и организација на студиската програма:

Студиите од првиот циклус траат четири години односно осум семестри.

Почетокот и времетраењето на семестрите се во согласност со Законот за Високо образование, Статутот и Правилниците на Универзитетот.

Испитните рокови се организираат согласно Законот за Високо образование, Статутот и Правилниците на Универзитетот.

Одбраната на дипломската работа се реализира откако студентот ќе ги положи сите предмети предвидени со студиската програма.

Со одбрана на дипломската работа на студиите се освојуваат вкупно 240 кредити.

Запишувањето на студиите е согласно законските решенија кои важат во Република Македонија и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Структурата на студиите, динамика на студирање и оптовареност на студентите: На студиите по туризам за почеток се предвидени вкупно **38** предмети (**30 + 7 семестри студентска пракса + дипломска работа**). Од тие 30 предмети, 23 се задолжителни предмети, од кои 18 се обврзни предмети и 5 изборни обврзни предмети, 4 се изборни предмети и 3 изборни предмети од УКИМ.

**СТУДИСКА ПРОГРАМА НА НАСОКАТА ЗА ТУРИЗАМ
ОСНОВНИ АКАДЕМСКИ (ЧЕТИРИГОДИШНИ) СТУДИИ
образовен профил-дипломиран туризмолог**

I ГОДИНА: 60 кредити (бодови) според ЕКТС

КОД	I СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето ¹
		П	В	Практична работа		
ГТ001	Основи на туризмологијата	2	2	-	6	У
ГТ002	Природно-географски основи на туризмот	2	2	-	6	У
ГУ001	Статистика ¹⁷	2	2	-	6	П+У
ГУ005	Англиски јазик I ¹⁷	2	0	-	2	П+У
	Изборен предмет ²	2	2	-	6	У
ГТ030	Студентска пракса ³	-	-	40	4	П
	Вкупно:	10	8	40	30	-

КОД	II СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ004	Економика на туризмот	2	2	-	8	У
ГТ043	Туристичка географија	3	2	-	8	У
	Социо-економски основи на туризмот	2	2	-	8	У
ГУ005	Англиски јазик II ¹⁷	2	0	-	2	П+У
ГТ031	Студентска пракса ⁴	-	-	40	4	Ср ⁵
	Вкупно:	10	6	40	30	-

II ГОДИНА: 60 кредити (бодови) според ЕКТС

КОД	III СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ006	Алтернативни форми на туризмот	3	2	-	8	У
ГТ007	Туристичко право	2	2	-	8	У
ГУ006	Англиски јазик III ¹⁷	2	0	-	2	П+У
	Изборен предмет II ⁶	3	2	-	7	У
ГТ032	Студентска пракса ⁷	-	-	56	5	П
	Вкупно:	10	6	56	30	-

КОД	IV СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ008	Туризмот и заштитата на животната средина	3	2	-	8	У
ГТ009	Менанџмент во туризмот	3	2	-	8	У
ГТ010	Туристичко-информац.сист.	2	2	-	7	У
ГУ006	Англиски јазик IV ¹⁷	2	0	-	2	П+У
ГТ033	Студентска пракса ⁸	-	-	48	5	Ср
	Вкупно:	10	6	48	30	-

III ГОДИНА: 60 кредити (бодови) според ЕКТС

КОД	V СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ011	Туристичка географија на Република Македонија	3	2	-	7	У
ГТ012	Туристички агенции	3	2	-	6	У
ГТ013	Изборен предмет ⁹	2	2	-	5	У
ГТ034	Студентска пракса ¹⁰	-	-	90	12	П
	Вкупно:	8	6	90	30	-

КОД	VI СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ015	Маркетинг во туризмот	3	3	-	6	У
ГТ016	Туризмот и сообраќ. географ	3	3	-	7	П+У
	Изборен од предмет ¹¹	2	0	-	5	У
ГТ035	Студентска пракса ¹²	-	-	90	12	П
	Вкупно:	8	6	90	30	-

IV ГОДИНА: 60 кредити (бодови) според ЕКТС

КОД	VII СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ003	Просторното планирање и туризмот	3	2	-	6	П+У
ГТ017	Културолошки туризам	2	2	-	5	У
	Изборен предмет III ¹³	3	2	-	6	П+У
	Изборен предмет ¹⁴	2	0	-	5	П+У
ГТ036	Студентска пракса ¹⁵	-	-	85	8	П
	Вкупно:	10	6	85	30	-

КОД	VIII СЕМЕСТАР	Број на часови			Број на кредити според ЕКТС	Начин на проверка на знаењето
		П	В	Практична работа		
ГТ018	Туристичка картографија	3	2	-	6	У
ГТ019	Туризмот и меѓународното стопанство	3	2	-	7	У
	Изборен предмет ¹⁶	2	0	-	5	П+У
	Дипломска работа	-	-	-	12	П
	Вкупно:	8	4	-	30	-

ПОЈАСНУВАЊА

¹ У-усмен, П-писмен, Пр-практична работа, Ср-семинарска работа.

² ГТ020 Водните ресурси во функција на туризмот,

ГТ021 Бањски туризам или

ГТ022 Селски туризам.

³ Се изведува пет работни дена. Се реализира во државните и останатите видови институции од областа на туризмот (Министерство за економија-сектор за туризам, Стопанска комора, регионални органи и туристички институции, општински туристички организации и др.

⁴ Се изведува пет работни дена. Опфаќа теренска работа на студентите на инвентаризацијата и валоризацијата на природните и антропогените туристички вредности во туристичките региони, туристичките места и туристичките центри.

⁵ Семинарска работа во пишувана и електронска форма кој ќе се изработува по изведувањето на теренската настава.

⁶ ГТ024 Аграрот во функција на туризмот, или

ГТ026 Туризмот во Европската Унија.

⁷ Се изведува пет работни дена и се реализира во хотелско-угостителските претпријатија (рецепциски и други видови работна пракса).

⁸ Се изведува шест работни дена и се реализира во Државниот завод за статистика, Градскиот завод за статистика и некои други одделенија и служби кои се занимаваат со водење статистички податоци, особено важни за областа на туризмот.

⁹ ГТ023 Населението и туристичкиот пазар, или

ГТ025 Хотелиерство

¹⁰ Се изведува 10 работни дена и се реализира во туристичките агенции или сообраќајно-туристичките претпријатија.

¹¹ Изборен предмет од УКИМ. Им се препорачува на студентите да изберат некој од јазиците:

ГУ013а Италијански,

ГУ012а Германски,

ГУ011а Шпански или

ГУ009а Француски.

¹² Се изведува седум работни дена во некои од странските туристички дестинации кои имаат, претежно, туристичка функција.

¹³ ГТ027 Теорија и методологија на туризмологијата,

ГТ028 Стратегија за развој на туризмот или

ГТ029 Уредување на туристичкиот простор.

¹⁴ Изборен предмет од УКИМ. Им се препорачува на студентите да изберат некој од јазиците:

ГУ013а Италијански,

ГУ012а Германски,

ГУ011а Шпански или

ГУ009а Француски.

¹⁵ Се изведува 10 работни дена и се реализира во културните институции кои имаат значителна туристичка посетеност (музеи, галерии, спомен куќи, заштитени културни добра, верски објекти и др.).

¹⁶ Изборен предмет од УКИМ. Им се препорачува на студентите да изберат некој од јазиците:

ГУ013а Италијански,

ГУ012а Германски,

ГУ011а Шпански или

ГУ009а Француски.

¹⁷ Како изборно обврзни предмети се водат и предметите:

Статистика

Англиски јазик I

Англиски јазик II

Англиски јазик III

Англиски јазик IV

ЛИСТА НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

На студиите по туризам се предвидени следните 18 задолжителни предмети:

1. Основи на туризмологијата
2. Природно-географски основи на туризмот
3. Економика на туризмот
4. Туристичка географија
5. Социо-економски основи на туризмот
6. Алтернативни форми на туризмот
7. Туристичко право
8. Туризмот и заштитата на животната средина
9. Менџмент во туризмот
10. Туристичко-информацки системи
11. Туристичка географија на Република Македонија
12. Туристички агенции
13. Маркетинг во туризмот
14. Туризмот и сообраќајна географија
15. Просторното планирање и туризмот
16. Културолошки туризам
17. Туристичка картографија
18. Туризмот и меѓународното стопанство

ЛИСТА НА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

На студиите по туризам се предвидени 12 изборни предмети. Студентите може да се изберат предмети кои се застапени на:

- **Институтот за географија**
- **Природно-математички факултет**
- **Останати факултети при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Скопје**

Изборните предмети имаат **флексибилен неделен фонд** на часови кој се движи од **вкупно 2 до 6 часови (предавања и вежби)**.

По потреба, листата на изборни предмети ја утврдува Институтот за географија.

Студентската пракса се реализира во институции кои се соодветни за студиската програма.

IV. ОБРАЗЛОЖЕНИЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈАТА

Студиската програма **ТУРИЗАМ** се реализира на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје. Постојат поволни просторни и кадровски услови за организирање на студиите по туризам на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во рамките на Универзитетот. Истиот претставува високообразовна институција на која што се образува кадар со степен на високо образование од областа на географијата по современ ЕКТС. Институтот за географија се вбројува во редот на најстарите високообразовни институции во Р Македонија кој има долгогодишна традиција на работење бидејќи неговото формирање се поврзува со почетоците на формирањето на институции од таков вид на просторот на Р Македонија. Во текот на своето многудецениско постоење Институтот перманентно бележи нагорна линија, со постојано осовременување на студиските програми, подобрување на условите за работа, кадровско јакнење, развивање на наставната и научната дејност. Само заради информација, овде би го придодале фактот дека на Институт за географија веќе подолго време се изведува настава по предметите Туризам, Туристичка и Сообраќајна географија.

За реализирање на наставата Институтот за географија располага со следните **работни простории:**

- 2 амфитеатри,
- 5 училници,
- 7 лаборатории (за социоекономска географија, компјутерска лабораторија, за картографија, за геологија, за геоморфологија, за климатологија и хидрологија).

Во нив се изведува основната функција на работењето, непосредното изведување на наставата и искористување на просториите и опремата за научноистражувачка и апликативна работа.

Просториите се опремени со нагледна опрема: графоскоп, телевизор, видео и ДВД-апарат и видеобим.

Наменските лаборатории се скоро целосно опремени со современа опрема која се користи за настава, вежби и научно истражувачка и апликативна работа.

Институтот за географија е соодветно организиран за спроведување на **теренски настави** од секаков вид каде студентите се во можност непосредно на терен да видат разни објекти, појави и процеси кои се предмет на проучување во географијата.

Институтот за географија располага со голема **збирка на карти** од околу 7000 примероци, кои служат за изведување на наставата, како и за одредени научни потреби. Застапени се неколку комплети на сидни карти со различна содржина и просторен опфат во кои спаѓаат и специјални тематски карти, а на Институтот за географија е издадена првата Туристичка карта на Република Македонија. Освен тоа, Институтот располага со неколку збирки на топографски карти во различен размер, со кои е опфатена територијата на Република Македонија.

Компјутерската опременост на Институтот е солидна, особено во поглед на бројот и видот на компјутерската опрема што се користи. Со нив е овозможена секојдневната работа на студентите и вработените, додека Институтот располага и со специјално уредена и најсовремена компјутерска лабораторија.

Бидејќи значаен дел од наставата се изведува на терен, Институтот за географија располага со бројна поситна апаратура која е ставена на располагање во процесите на наставата, а особено во изведувањето на теоретските и практичните вежби од областа на туризмот.

На Институтот за географија, во рамки на Народната и Универзитетска Библиотека, како **матична библиотека** за географија функционира богато опремена библиотека со вкупен број од околу 19500 примероци од кои околу 6600 се монографски публикации, а околу 13000 се списанија. Во вкупниот книжен фонд покрај домашна, застапена е и странска литература, која би требало да се збогатува со нови изданија. Воедно, се врши размена со над 110 институции во земјата и странство.

Во рамките на библиотеката со капацитет од триесет места егзистира современа читална, која студентите може да ја користат во сите работни денови.

КАДАР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

За целосно и успешно реализирање на наставниот процес неминовно е да биде обезбеден соодветен наставен кадар кој ќе биде во состојба да ја покрие наставата.

Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет располага со солиден кадровски потенцијал кој во моментот го сочинуваат следните наставници и соработници:

Редовни професори:

- Д-р Михаило Зиков, Просторно планирање, Климатологија, Просторно планирање на туризмот.
- Д-р Благоја Маркоски, Картографија, Тематска картографија(туристичка картографија), Регионална географија.

- Д-р Никола Панов, Основи на туризмот, Туристичка географија, Географија на Европа, Сообраќајна географија.
- Д-р Ристо Мијалов, Географија на Азија, Природно географските основи на туризмот, Политичка географија.
- Д-р Мирјанка Мацевик, Географија на население, Географија на населби, Социо-географски основи на туризмот.

Вонредни професори

- Д-р Љупчо Настески, Општа Статистика, Статистика во туризмот.
- Д-р Олгица Димитровска, Култури и цивилизации.
- Д-р Ивица Милевски, Математичка географија, Туристичко-информативен систем.

Доценти

- Д-р Билјана Апостоловска Тошевска, Индустриска географија, Индустриско наследство во функција на туризмот.
- Д-р Љупчо Неделковски, Културолошки туризам.

Асистенти

- Д-р Милена Талеска
- Д-р Дејан Илиев
- М-р Свемир Горин
- М-р Иван Радески

Визитинг професори:

- Д-р Снежана Штетик, Туристичка маркетинг концепција, Економика на туризмот, Туристички дестинации.
- Д-р Јасна Бачовска, Туристичко право.
- Д-р Марија Ацковска, Економика на туризмот
- Д-р Мијалче Ѓорѓиевски, Хотелиерство.

Административно-технички персонал:

Технички секретар: Јованка Лукаревска, дипломиран етнолог.
Библиотекар: Љубица Маркоска

Изборните предмети студентите ги бираат од предметите кои се застапени на единиците во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, а се во интерес на студиите.

Трошоците за студирање се во склад со законската регулатива.

Оптимален број запишани студенти:

На студиската програма по туризам оптималниот број запишани студенти се проценува на 100 студенти.

Постои поголем просторен капацитет, современа опрема и доволно стручен кадар, додека во услови на поголема заинтересираност, неминовно е зголемување на наставниот кадар.

АНЕКС НА ЕЛАБОРАТОТ

ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНИТЕ ПО ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ТУРИЗМОЛОГИЈАТА				
2.	Код	ГТ001				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Никола Панов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со теоретските и практичните сознанија од областа на туризмот</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Туризмот како предмет во научните истражувања (поим и основни дефиниции на туризмот, краток преглед на развојот на туризмот во минатото, историската условеност на развојот на сообраќајот и туризмот, почетоци на истражувањето на туризмот и формирање научни дисциплини, туризмот како единствен социо-просторен и економски феномен како предмет на туризмолошките проучувања, поврзаност на туризмолошките проучувања со другите научни дисциплини, основни феноменолошки категории на туризмот, рамки и методски принципи во истражувањето на туризмот), Туристичките потреби, елементи на туристичките движења и функциите на туризмот, Туристички мотиви, Фактори и облици на туристичкиот промет, Туризмот како фактор за развојот и трансформацијата.</i>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60				
14.	Распределба на расположливото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панов Никола	Основи на туризмот	Селектор	2004
	2.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Вукониќ Б,	Туризам и развој	Микрорад	2001	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИРОДНО – ГЕОГРАФСКИ ОСНОВИ ВО ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ002				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ристо Мијалов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со природно – географските фактори за развој на туризмот</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретско методолошки основи на природниот потенцијал за развој на туризмот</i> (општо за природниот потенцијал, поим и структура на природниот потенцијал, основни принципи и методи за валоризација на природниот потенцијал, систематски пристап кон проучувањето на природно-географските компоненти), <i>Улогата и значењето на природно-географските фактори за развој на туризмот</i> (географска положба во туристичкото стопанство, геоекологијата во функција на туризмот, релјефни карактеристики и нивното значење во туризмот, климатски карактеристики и нивното значење во туризмот, хидрографски карактеристики и нивното значење во туризмот, биогеографски карактеристики и нивното значење во туризмот).					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалошка, демонстрациона					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа,				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	35 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	10 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирани семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ристо Мијалов	Природно – географски основи во туризмот	Селектор, Скопје	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број				
1.		Rakičević T.	Opšta fizička geografija	Naučna Kniga, Beograd	1976	
2.	Холден Џ.	Вовед во физичка географија и околина	Просветно дело, Скопје	2005		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАТИСТИКА			
2.	Код	ГУ001			
3.	Студиска програма	Насока-Туризам			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити
8.	Наставник	Д-р Љупчо Настовски, вонр. професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Со изучување на оваа дисциплина, студентите треба да се стекнат основни и проширени знаења од статистиката. Студентите треба да стекнат систематизирани информации за статистиката во туризмот.</i>				
11.	Содржина на предметната програма: Краток преглед на развојот на статистиката. Предмет и задачи на применетата статистика во туризмот. Значајот на статистичките информации за донесување на рационални одлуки во работата. Статистичка документација и нејзино прикажување. Извори на податоци за статистичка обработка. Статистичко множество и класификација на статистичките обележја. Средување и прикажување на податоци. Графичко прикажување на статистички серии. Основни показатели за распоред на фреквенции. Средни вредности. Пресметани средни вредности. Позициони средни вредности. Мерки на варијација. Апсолутни мерки на варијација. Релативни мерки на варијација. Мерки на асиметрија и сплесканост. Метод на примероци во оценување на основните карактеристики на статистичките множества. Модели на распределба. Модел на нормална распределба. Прост случаен примерок. Оценка на аритметичката средина на основното множество. Оценка на некои пропорции во основното множество. Стратифициран примерок. Моност за практична примена на основните статистички хипотези. Нулта хипотеза. Тестирање на хипотезата за аритметичката средина на основното множество. Тестирање на хипотезата за соодветната пропорција на основното множество. Модели на регресиона анализа во практични истражувања. Стохастичен карактер на меѓузависните појави во туризмот. Дводимензионален линеарен модел.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60			
14.	Распределба на расположливото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3	Домашно учење	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	90	бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	0	бодови	
	17.3.	Активност и учество	10	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)
			од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетен лист			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Vladislav Djolevic	Primjenjena statistika	Naucna knjiga ,Beograd	2000	
		2.	N.Reckovski i V.Reckovski	Verojatnost i aktuarska matematika	Ohrid	2003	
		3.					
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Tonko Tonkov	Teorija na verojatnost i matematicka statistika	Izdatelska firma T.Tonkov Sofija	2002	
2.	Jovan B. Uksanovic	Kurs teorije verovatnoce	Naucna knjiga Beograd	1980			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОДНИ РЕСУРСИ ВО ФУНКЦИЈА НА ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ020				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р. Драган Колчаковски, ред.професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со водните ресурси и нивната туристичка функција.</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед; Општо за водните ресурси; Водните ресурси како туристички мотиви (Океани и мориња, подземни води и извори, реки, мразници, езера, мочуришта); Туристичка валоризација на водните ресурси; Водните ресурси во Република Македонија и нивното туристичко значење; Заклучок.					
12.	Методи на учење: предавање и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	часови 30		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови 20		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови 10		
		16.2	Самостојни задачи	часови 0		
		16.3	Домашно учење	часови 0		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	30 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови			
17.3.	Активност и учество	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		-редовно следење на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Василески Д.	Радика	Напредок	1997
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	БАЊСКИ ТУРИЗАМ				
2.	Код	ГТ021				
3.	Студиска програма	Насока Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	I година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5 кредити	
8.	Наставник	Д-р Билјана Апостоловска Тошевска, доцент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - стекнување на пошироки знаења од областа на бањскиот туризам; - Разгледување на современите аспекти на развој на оваа форма на туризмот во земјава и пошироко во Светот; - Оспособување на студентите за самостојно истражување и нивно вклучување во истражување на прашања поврзани со организација и реализација на формите на бањскиот туризам; - Флексибилна употреба на знаењето во пракса; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање за квалитет.					
11.	Содржина на предметната програма: Бањски туризам – дефинирање, категоризација и развој; Бањите како туристички ресурс; Развој на балнеотерпијата до 19 век; Современи облици на бањски туризам; Бањскиот туризам во корелација со здравствениот и релаксирачкиот туризам; Бањски туризам во различни делови од Светот; Профил на европскиот гостин во бањскиот туризам; Туристичка валоризација на бањите во Република Македонија и можностите за развој на бањскиот туризам; Здравствените во корелација со економските ефекти од развојот на бањскиот туризам; Одржлив развој на бањскиот туризам; Профил на домашните гости во банскиот туризам.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, семинарска работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава			30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			0 часови
		16.2	Самостојни задачи			0 часови
		16.3	Домашно учење			0 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
17.3.	Активност и учество	Од 3 до 10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет)	(F)
			Од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Изработка на семинарска работа, редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јовичиќ Д., Ивановиќ В.	Туризам и простор	Тон Плус, Београд	2006	

	2.	Ташков Н.	"Туристичките вредности на бањите во Македонија"	Штип	2006
	3.	Horowitz M. D.	Medical tourism-health care in the global economy	Physician Executive vol. 33, issue 6, Detroit: Thomson Gale	2007
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Чанев Р.	Бањите во Македонија	Штип	1982

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕЛСКИ ТУРИЗАМ				
2.	Код	ГТ022				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Милена Талеска, асистент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со руралниот простор и негово искористување за развој на селски туризам</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Поим за рурален простор и рурален туризам (Дефинирање на руралниот простор, Туризмот во руралната средина и рурален турист, Туристичка валоризација на руралниот простор, Интеракцијата меѓу туризмот и руралните заедници - <i>Социо-културното влијание на туризмот во руралната средина, Економско влијание, Влијанието врз животната средина</i>); Можности за развој на селскиот туризам во Република Македонија (Руралниот простор во Република Македонија, Руралниот простор како можност за развој на селскиот туризам во РМ, Селскиот туризам во Република Македонија и можности за негов развој, Селскиот туризам како алатка за економски развој на Република Македонија); Искуства на другите држави во развојот на селскиот туризам (Селскиот туризам во светот, Селскиот туризам во Европа, Селскиот туризам во нашето опкружување); Сегашната и можната туристичката политика на Република Македонија за развој на селскиот туризам (Државна интервенција и владина поддршка, Локална партиципација, Едукација, Менаџмент и промоција)					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80	бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Талеска М	Рурален туризам	Селектор	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Штетик С	Посебни облици туризма		2007	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕКОНОМИКА НА ТУРИЗАМ				
2.	Код	ГТ004				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити	
8.	Наставник	Д-р Марија Ацковска, доцент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со изучување на оваа научна дисциплина, студентите треба да се стекнат со потребниот фонд на теоретско, методолошко и апликативно знаење од областа на економијата на туризмот. Тоа подразбира знаења за сите релевантни економски аспекти на туризмот, односно знаења кои ќе им овозможат на студентите поцелосно разбирање на законитостите за функционирање на туризмот како економска категорија, како и неговиот однос со деловното и општественото окружување.					
11.	Содржина на предметната програма: Туризмот и неговата економска суштина; Туристички пазар и детерминанти на туристичката понуда и побарувачка; Економски карактеристики на туризмот; Економски функции на туризмот; Економски ефекти од туризмот; Мерење и евалуација на економските ефекти од туризмот; Туризмот како стопанска активност; Туристичките организации и нивното деловно поврзување како носители на стопанската активност на туризмот; Инвестициите во туризмот и нивната ефикасност; Работната сила како носител на деловните активности во туризмот, Претприемништвото и иновативниот труд како фактор и критериум во туризмот како стопанска активност.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
17.3.	Активност и учество	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Посетени предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jelena Kabiljo	Ekonomika turizma	PFV, Beograd	1980
		2.	Slobodan Unkivic	Ekonomika turizma	Savremena administracija, Beograd	1991
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Norbert Vanhove.	Economics of tourism	Elsevier Butterworth-Heinemann	2005
2.	Марија Ацковска	Туризмот и економскиот развој на Р. Македонија	Економски институт, Скопје	2009		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА				
2.	Код	ГГ043				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити	
8.	Наставник	Д-р Никола Панов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со теоретските и практичните сознанија од областа на туристичката географија</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Туристичка географија</i> (дефиниција, развој и предмет на проучувањето на Туристичката географија, задачи и методи во научно-истражувачката работа, поврзаност на Туристичката географија со останатите научни дисциплини, поделба на Туристичката географија), <i>Врски и односи на географската средина и туризмот, Развој и функционална поврзаност на сообраќајот и туризмот, Туристичко-географски региони, Туристичка географија на Република Македонија</i> (географска положба, сообраќајна поврзаност и име, природни потенцијали за развој на туризмот, краток преглед на историските случувања во Република Македонија, антропогени вредности за развој на туризмот, државно уредување, материјална база за развој на туризмот, основни карактеристики на туристичкиот промет).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположивото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80	бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови		
17.3.	Активност и учество	10	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	редовно следење на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетен лист				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панов Н., Штетик С.	Туристичка географија	Селектор	2008
	2.					
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Билен М., Бучар К.	Основе туристичке географије	Микрорад	2001	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИО – ЕКОНОМСКИ ОСНОВИ ВО ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ005				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ристо Мијалов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со демографските и економските карактеристики значајни за развој на туризмот</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Некои демографски карактеристики како фактор за развој на туризмот</i> (бројот на населението, половата и образовната структура, професионалната структура, распоредот на населението во одредени географски региони), <i>Поделба и основни карактеристики на населбите и нивното туристичко значење</i> (значењето на големите градски центри и агломерации како иницијативни и рецептивни туристички јадра, значењето на руралните населби за развојот на туризмот, значењето на резиденцијалните населби за развојот на туризмот, значењето на планинските туристички населби за развој на туризмот, значењето на камп-населбите за развој на туризмот).					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалошка, демонстрациона					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа,				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	35 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	10 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	- часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
17.3.	Активност и учество	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирана семинарска работа				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мијалов Р.	Социо- економски основи на туризмот (интерна скрипта)		2010
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број				
1.		Диниќ Ј.	Економска географија	Економски факултет, Белград	1999	
2.	Nejašmić I.	Demogeografija stanovništvo u prostornim odnosima i procesima	Školska knjiga, Zagreb	2005		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛТЕРНАТИВНИ ФОРМИ НА ТУРИЗМОТ			
2.	Код	ГТ006			
3.	Студиска програма	Насока – Туризам			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ – Институт за Географија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити
8.	Наставник	Д-р Дејан Илиев, асистент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со алтернативните форми на туризам и можности за нивно искористување и развој</i>				
11.	Содржина на предметната програма: Поим, поделба и значење на алтернативните форми на туризам; Конгресен туризам (појава и развој, лидери на конгресната индустрија, сезонски карактер на меѓународните состаноци, големина, видови и траење на меѓународните состаноци, организација и реализација на конгреси, саемските манифестации важен дел од МИСЕ индустријата, учесници во МИСЕ индустријата, конгресно туристичка понуда на дестинацијата, значаење на МИСЕ индустријата за промоција на дестинацијата, користење на технологијата во МИСЕ индустријата); Наутички туризам (трендови за развој на наутички туризам, наутичка понуда, основни вредности за развој на наутичкиот туризам, крстарења, негативни влијанија од развојот на наутичкиот туризам, можности за развој на наутичкиот туризам на копнени води); Транзитен туризам (поим и карактеристики на транзитниот туризам патен сообраќај и туризам); Селски туризам (Селски туризам како специфичен облик на туристичко движење, поим и значаење на селскиот туризам, значење на квалитетот во руралниот туризам, одржлив развој на туризмот во руралните подрачја, управување и квалитет на менаџментот во туристичката дестинација не рурален туризам, едукација и образование за потребите на развојот на руралниот туризам); Одржлив туризам (Поим и дефиниција, предложени принципи за одржлив развој на светската туристичка организација, капацитети на развојот); Еко туризам; Културен туризам (Одржлив развој на културниот туризам, европски идентитет и култура); Урбан туризам (видови урбан туризам, значење на големите градови во меѓународниот туристички промет, идни трендови во развојот на градскиот туризам); Религиозен туризам (Дестинации на религиозен туризам); Ловен туризам и Спортски туризам (улогата на спортот во развојот на туризмот).				
12.	Методи на учење: монолошка, дијалошка, демонстрациона				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	- часови	
		16.2	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирани семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Штетик С,	Посебни облици туризма		2007
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Davidson R.	Tourism		1993
	2.	Пасинович М.	Менаџмент природних и културних ресурса		2006	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКО ПРАВО				
2.	Код	ГТ007				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити	
8.	Наставник	Д-р Јасмина Бачовска, вонр. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со правните аспекти во развојот на туризмот и заштитата во туризмот.</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Облигациско право, извори на правото во туризмот, поим и поделба на договорите во туризмот, меѓународно и домашно туристичко законодавство, правни работи во туризмот, склучување договори помеѓу туристичките агенции и давателите на услугите, склучување договори помеѓу туристичките агенции и непосредните корисници на туристичките услуги, инструменти на плаќање, имплементација на Законот за заштитата на животната средина во туризмот во Република Македонија, имплементација на Законот за националните паркови во туризмот во Република Македонија, имплементација на законите за ловство и риболов во туризмот во Република Македонија, имплементација на останатите закони во туризмот, како што се Законот за води, Законот за шуми, Законот за патни исправи, царинските закони и друго, заштита на потрошувачите во туризмот.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60				
14.	Распределба на расположливото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Крстаноски, М.	Основи на правото со туристичко право	ФТУ-Охрид	2010
		2.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Горенц В, Шмид В,	Пословно право у туризму и угостителству	Загреб	1999	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	АГРАРОТ ВО ФУНКЦИЈА НА ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ024				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ристо Мијалов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со поимот агротуризам и можности за негов развој					
11.	Содржина на предметната програма: Аграрно-географски аспекти на земјоделството. Историски преглед на развојот на земјоделството. Дефинирање и поделба на земјоделството. Земјоделството во стопанскиот развој. Некои општи карактеристики за разместеноста на земјоделското производство. Туризмот во руралната средина. Агротуризмот како дел од руралниот туризам. Дефинирање на агротуризмот и неговите облици. Социо-културно влијание на агротуризмот. Економско влијание на агротуризмот. Влијанието на агротуризмот врз животната средина; Искуства од другите држави со развиен агротуризам; Можности за развој на агротуризмот во Република Македонија; Државна интервенција и владина поддршка за развој на агротуризмот, Менаџмент и промоција на агротуризмот					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалошка, демонстрациона					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа,				
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	- часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
17.3.	Активност и учество	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирана семинарска работа				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мијалов, Р.	Аграрна Географија	Селектор	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број				
1.		Јаћимовић Б., Степић М.	Основи аграрне географије	Јантар, Земун	2006	
2.	Crkvenčić I., Malić A.	Agrarna geografija	Školska knjiga, Zagreb	1988		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИЗМОТ ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА				
2.	Код	ГТ026				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ристо Мијалов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање на студентите со развојот на туризмот во Европската Унија</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Развој на туризмот во Европската Унија, Геополитиката во интерпретацијата на светската туристичка карта, Светот како единствен политичко-географски системи во глобалните развојни тези и неговата функција во туризмот, Основни особености на туризмот во поедините држави во светот.					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалочка, демонстрациона					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	- часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирана семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Буфон М,	Основе политичне географије		2001
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						
2.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИЗМОТ И ЗАШТИТАТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА				
2.	Код	ГТ008				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	IV (летен) семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Олгица Димитровска, вонр. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Стекнување со основни и посебни знаења од областа на заштитата на животната средина и позитивното и негативното влијание на туризмот врз квалитетот на животната средина</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Основни сознанија за животната средина. Основни поими и проблеми во животната средина. Географско моделирање на животната средина. Влијанието на абиотските и биотски фактори врз квалитетот на животната средина. Населението и животната средина. Природни и антропогени катастрофи. Загадување и заштита на воздухот. Загадување и заштита на водите. Загадување и заштита на земјиштето. Тврдите отпадоци и животната средина. Бучавата и животната средина. Заштита на природното наследство. Туризмот и заштитата на животната средина (Влијание на животната средина врз туристичките движења. Влијание на туризмот врз квалитетот на животната средина. Влијание на туризмот врз квалитетот на животната средина според типот на дестинацијата. Управување со влијанието на туризмот врз животната средина. Одржлив развој на туризмот.					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалогска, демонстрациона метода, теренски метод					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 наставни часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовно следење на вежби, изработка на семинарска работа, полагање на колоквиуми				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Димитровска О.	Заштита на животна средина	Скопје	2012	

			(за туризмолози) – интерна скрипта		
	2.	Димитровска О.	Заштита на природното наследство	Селектор, Скопје	2009
	3.				
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
					Година
	1.	Љешевиќ М.	Рурална екологија	Универзитет у Београду, Географски факултет	2005
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАЏМЕНТ ВО ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ009				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	IV семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8 кредити	
8.	Наставник	Д-р Снежана Штетик, ред. проф.				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Совладување на основните поими на менаџментот и инструментите на работа, како и менаџментот на работните операции во туристичкото стопанство</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими и определување на менаџментот во туризмот, фактори кои влијаат врз туристичкиот менаџмент, елементи во менаџментот на туризмот, структура на менаџментот во туризмот, функционални подрачја на туризмот, примери на менаџмент на туризмот во најразвиените земји во светот, менаџмент на туризмот во Република Македонија, современи техники на менаџментот во туризмот, иднината на туристичкиот менаџмент, можните идни влијанија на промената на менаџментот во туризмот во Република Македонија, методи и стилови во решавањето на проблемите во туризмот, управување со финансиите и профитабилноста, логистички функции на менаџментот во туризмот, претприемништво во туризмот, анализирање на примери од пракса низ подготвување семинарски работи.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположливото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80	бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Штетик С.	Менаџмент у туризму	Београд	2003
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКИ ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМИ				
2.	Код	ГТ010				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ- Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	IV семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ивица Милевски, вонр. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Стекнување на основни сознанија за користење на информатичката технологија во областа на туризмот.</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Поим и значење на туристичко информативен систем. Сметачки системи и сметачки конфигурации. Сметачки софтвер. Тематски софтвер за обработка на бази на податоци, цртање и проектирање, обработка на слики. Изработка на презентации за туристички цели. Креирање на бази на податоци за туристички цели (Excel, Access). Користење и дополнување на базите на податоци. Комуникации и мрежи: интранет и интернет. Креирање на туристички WEB презентации. Поставување на туристички презентации на интернет. Поим за еТуризам. Компоненти на еТуризмот (избор на дестинација, информации, планирање на патување и др.). Очекуван развој на еТуризмот.					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалошка, демонстрациона, практична работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа				
14.	Распределба на расположивото време	45 часа предавања +30 часа вежби				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
17.3.	Активност и учество	15 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60х бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		присуство на предавања и вежби и изработена семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		практична проверка			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милевски И.	Геоинформатика		2012
		2.	Buhalis D.	eTourism: Information technology for strategic tourism management	Prentice Hall	2003
3.		Маркоски Б.	Географски информациски системи	УКИМ	2011	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА			
2.	Код	ГТ011			
3.	Студиска програма	Насока-Туризам			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити
8.	Наставник	Д-р Никола Панов, ред. професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Главната цел е запознавање со меѓусебната поврзаност на просторот и туризмот, важноста на природните и антропогените ресурси во туристичките трендови, како и важноста и дефинирањето на туристичките регион во Македонија</i>				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Географска положба, сообраќајна поврзаност и име, Природни потенцијали за развој на туризмот (релјефни карактеристики, климатски карактеристики, хидрографски карактеристики, биогеографски карактеристики), Краток преглед на историските случувања во Република Македонија, Население, населби и територијална организација, Антропогени вредности за развој на туризмот Државно уредување, Материјална база за развој на туризмот (сместувачки капацитети-основни и комплементарни, угостителски објекти, сообраќајна инфраструктура, останати инфраструктурни карактеристики од материјален карактер поврзани со туристичките движења, Основни карактеристики на туристичкиот промет (посетеност и ноќевање на домашни и странски туристи, посетеност по земји на припадност на странските туристи, посетеност по тромесечја во текот на една година, анализа на туристичкиот промет за пократки и подолги периоди и сл.), Преземање определени активности за развојот на туризмот (поставување основи за формирање Министерство за туризам, евентуално зајакнување на секторот за туризам при Министерството за економија, изготвување Стратегија за развојот на туризмот и институтски видувања и придонеси за успешност на спроведувањето на оваа проблематика.</i>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75			
14.	Распределба на расположивото време	3+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3	Домашно учење	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80	бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови	
	17.3.	Активност и учество	10	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетен лист			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Професорот на првото предавање ќе даде скрипта, по дадениот предмет			
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панов Н., Штетик С.	Туристичка географија	Селектор	2008
		2.	Панов Никола	Основи на туризмот	Селектор	2004

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКИ АГЕНЦИ				
2.	Код	ГТ012				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Никола Панов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Студентите да се запознаат со функциите и значењето на туристичките агенции</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Глобални аспекти за развојот на туризмот во светот; Основни карактеристики на туристичкиот пазар од аспект на туристичките агенции и туроператорската дејност; Местото и улогата на туристичките агенции на туристичкиот пазар; Поделба на туристичките агенции според видовите на работите кои ги обавуваат и според значењето на туристичкиот пазар; Туроператори; Туристичка дестинација (поим и основни карактеристики); Производ на туристичките агенции; Подготовка на пропагандно-рекламен материјал; Договорни односи помеѓу помеѓу туристичките агенции и давателите на туристичките услуги; Технологија во работењето на туристичките агенции; Начин и инструменти на плаќање во туристичките агенции; Организација на работењето во туристичките агенции; Управување со туристичките агенции; Маркетинг на туроператорите.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположивото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вукониќ Б,	Туристичке агенције	Микрорад	2003
	2.	Čavlek, N	Turoperatori i svjetski turizam	Golden marketing	1998	
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	НАСЕЛЕНИЕТО И ТУРИСТИЧКИОТ ПАЗАР				
2.	Код	ГТ023				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Мирјанка Мацевиќ, ред. проф.				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Запознавање со населението како носечки елемент во туризмот и во креирањето на туристичкиот пазар</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Населението, туристичкиот пазар и неговите карактеристики</i> (населението како дел од туристичкиот пазар, мотивите на населението за туристички патувања, туристичка потреба и туристичка потрошувачка: карактеристики на туристичката потреба и карактеристики на туристичката потрошувачка), туристичкиот пазар и карактеристиките на неговата понуда и побарувачка и пазарните сегменти на туристичкиот пазар: значење на примената на пазарните елементи, основи за формирање на пазарните сегменти за странските туристи и основи за формирање на пазарните сегменти за домашните туристи), <i>Истражување на туристичкиот пазар</i> : (општ пристап кон истражувањето на туристичкиот пазар: суштина и содржина на истражувањето, значење на истражувањето на туристичкиот пазар и методи во истражувањето на туристичкиот пазар). <i>Развој и планирање на туристичките простори</i> (перспективите на туризмот во рамките на социјалните и физичките одредници на просторот и функционална поделба на туристичкиот простор), <i>Методолошка основа за изработка на просторен план за еден туристички регион</i> .					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположливото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80	бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Унковиќ С.,	Економика туризма	Београд	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ХОТЕЛИЕРСТВО				
2.	Код	ГТ025				
3.	Студиска програма	Насока –Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5 кредити	
8.	Наставник	Д-р Мијалче Ѓоргиевски, доцент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку изучување на овој предмет да се стекнат теоретски и практични знаења во решавање на одредени проблематики поврзани со успешното делување на хотелското претпријатие					
11.	Содржина на предметната програма: Основи на хотелскиот менаџмент, систем на организирање на хотелско претпријатие, менаџерско водење и однесување на луѓето во хотелиерството систем на контрола, хотелска продажба и рецепциско работење, менаџмент на сектор храна и пијалоци					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Посетени предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cerovic Z.	Hotelski menadzment	FHTM, Opatija	2003
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Denney G. Rutherford, Michael J. O Fallon	Hotel management and operations	John Wiley/Canada	(2007)
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МАРКЕТИНГ ВО ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ015				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Снежана Штетик, ред. проф.				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Маркетингот во туризмот има за цел да ги оспособи студентите теориско и практично да ги совладаат знаењата за пазарното работење во туризмот</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Поим и основни карактеристики на глобалниот туристички пазар, глобално маркетинг опкружување, основни карактеристики на маркетингот и маркетинг концепција во туризмот, специфичности на однесувањето на потрошувачите во туризмот, разбирање на однесувањето на потрошувачите во туризмот, маркетинг истражувања и информациски системи, истражување на туристичкиот пазар, сегментација на пазарот, негово таргетирање и позиционирање, менаџмент на туристичкиот производ и на туристичкиот бренд, управување со маркетингот на услугите, стратегија на формирање на цените на туристичкиот производ, инструменти на маркетингот во туризмот, туристичкиот производ како инструмент на маркетингот, маркетинг во планирањето во туризмот и стратегија, анализирање на примери од пракса низ подготвување семинарски работи.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	90				
14.	Распределба на расположливото време	3+3				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Штетик С.	Маркетинг у туризму	Београд	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИЗМОТ И СООБРАКАЈНАТА ГЕОГРАФИЈА				
2.	Код	ГТ016				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Милена Галеска, асистент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Главната цел е запознавање со меѓусебната поврзаност на сообраќајот и туризмот</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Општи карактеристики на Сообраќајната географија (предмет, задача и дефиниција на Сообраќајната географија, основни етапи во развојот на Сообраќајната географија, поделба, принципи и методи во проучувањето на Сообраќајната географија и поврзаноста со останатите научни дисциплини, видови и класификација на сообраќајот, основни поими во Сообраќајната географија), Посебни карактеристики на сообраќајната географија, Регионална сообраќајна географија (сообраќајно-географски региони во светот), Развој, основни карактеристики и перспективи на Сообраќајната географија во Република Македонија, Влијанието на сообраќајот во развојот на туризмот (влијанието на сообраќајот во развојот на туризмот на глобално ниво, влијанието на развојот на туризмот во зависност од различните видови сообраќајни средства и видови сообраќај, влијанието на сообраќајот врз развојот на туризмот во Република Македонија, влијанието на коридорите осум и десет врз развојот на туризмот во Р. Македонија.</i>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	90				
14.	Распределба на расположивото време	3+3				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	35 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Професорот на првото предавање ќе даде скрипта			
		2.	Панов Н, Темјановски Р,	Сообраќајна географија,	Селектор	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОСТОРНОТО ПЛАНИРАЊЕ И ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ003				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р. Михаило Зиков, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски и практични сознанија за планирање на просторот и сознанија за истражување на просторниот развој на туризмот.					
11.	Содржина на предметната програма: Предмет, цели и задачи на просторното планирање. Основни принципи и приоди. Појава и развој. Фактори на развојот релевантни за просторното планирање. Анализа на природната основа и природните ресурси. Анализа на населеноста, населението и функционалната организација. Анализа на просторните процеси. Синтеза и сугестии. Регионализација. Регионална анализа. Техника и методологија на просторното планирање. Развој и планирање на туристичките простори. Просторни анализи и проблеми на туризмот.					
12.	Методи на учење: предавање и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа		
		16.2	Самостојни задачи	По договор		
		16.3	Домашно учење	/		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
17.3.	Активност и учество	20 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)				
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		- редовно следење на наставата и вежбите - реализација на теренска настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зиков М.	Просторно планирање		(2005)
		2.	Пиха Б.	Планирање туризма		(1980)
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Зиков М.	Туристички региони во Република Македонија	ПМФ, Скопје		(2001)	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ТУРИЗАМ				
2.	Код	ГТ017				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5 кредити	
8.	Наставник	Д-р Љупчо Неделковски, доцент				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Студентите да се запознаат со основните карактеристики на културолошкиот туризам</i>					
11.	Содржина на предметната програма: <i>Толкување на основните појмови од културата и туризмот (култура, уметност, културна потреба, туристичка културна потреба и културни навики), Културните добра од нивното формирање, па сè до нивното ставање во функција на туризмот (поим, класификација и карактеристики на културните добра, лоцирање, пропаѓање и заштита на културните добра, туристичка валоризација на културните добра: поим, методи, цели и постапки на поедини врсти на културните добра, обликување и туристичко уредување на културните добра, музеи, галерии и други културни институции како фактор на дифузија и анимација во културата, маркетинг, менаџмент и промоција на културните добра во туризмот и културолошки туризам (поим, претпоставки, параметри и показатели на развиеноста на културните добра во светот и во Р.Македонија).</i>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60				
14.	Распределба на расположливото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 60 бода		5 (пет) (F)	
			од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	
			од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Балабанов К, Корнаков Д, Николовски А	Споменици на културата во Р.Македонија	Скопје	1980
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	УРЕДУВАЊЕ НА ТУРИСТИЧКИОТ ПРОСТОР				
2.	Код	ГТ029				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р. Михаило Зиков, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
11.	Содржина на предметната програма: Општо за просторот и уредувањето на просторот. Корелација помеѓу просторното планирање (уредување) и туризмот. Планирање (уредување) на просторот за потребите на туризмот и рекреацијата. Слободно време. Места за одмор. Потребности на населението за одмор. Детерминирање на туристичкиот капацитет на природната основа. Детерминирање на туристичкиот капацитет на населените места. Предмет, цели и задачите на туристичкото уредување на просторот. Туристичкото уредување на просторот во правната регулатива. Регионални аспекти на просторниот развој на туризмот.					
12.	Методи на учење: предавање и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	По договор		
		16.3	Домашно учење	/		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		- редовно следење на наставата и вежбите - реализација на теренска настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкета			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jovičić D., Ivanović V	Turizam i proctor	Ton PLUS	(2006)
		2.	Зиков М.	Просторно планирање		(2005)
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Зиков М.	Туристички региони во Р. Македонија	ПМФ, Скопје	(2001)	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ				
2.	Код	ГТ028				
3.	Студиска програма	Насока – Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за Географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VII	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Ристо Мијалов, ред. професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со развојот на туризмот во Европската Унија					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед; Стратешко планирање, како основен механизам на развој; Методолошки основи на постојните стратегии, Стратешка рамка за планирање на туристичкиот развој; Правна рамка при планирање на туристички развој; Институционална рамка при планирање на туристички развој, Можни стратегии за развој на туризмот; Процес на планирање на туристичкиот развој; Изработка на стратешка рамка за планирање на туристичкиот развој; Добри практики во доменот на стратешкото планирање на туристичкиот развој					
12.	Методи на учење: монолошка, дијалочка, демонстрациона					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+2 неделно				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	- часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Уредно посетувани предавања, вежби, изработена и презентирана семинарска работа				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Loykie Lomine and James Edmunds	Key concepts in tourism	Palgrave Macmillan, New York	2007
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИСТИЧКА КАРТОГРАФИЈА				
2.	Код	ГТ018				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VIII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 кредити	
8.	Наставник	Д-р Благоја Маркоски, редовен професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теоретските и практичните пристапи во областа на туристичката картографија					
11.	Содржина на предметната програма: Картографијата како научна дисциплина, Карта (поим, својства, намена и значење), Математички елементи на картите (размер, рамка на картите), Географски елементи на картите (релјеф, хидрографија, земјиште и вегетација, објекти, сообраќајници, граници), Картографски знаци, Картометрија, Ориентација во географскиот простор, Тематски и туристички карти (картографски изразувачки средства и методи за картографирање), ГПС и ГПРС –системи.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположливото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80	бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Маркоски Б.	Картографија	Скопје	2003
		2.	Ljesevic M., Zivkovic D.	Kartografija	Beograd	2001
	3.	Peterca M. i dr.	Kartografija	Beograd	1974	
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРИЗМОТ И МЕГУНАРОДНОТО СТОПАНСТВО				
2.	Код	ГТ019				
3.	Студиска програма	Насока-Туризам				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ПМФ - Институт за географија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	VIII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7 кредити	
8.	Наставник	Д-р Никола Панов, ред. проф.				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Студентите да се запознаат со значењето на туризмот за развој, не само кај поединците кои се занимаваат со туризмот туку и неговото влијание на целокупното општество и целокупното стопанство</i>					
11.	Содржина на предметната програма: Настанок и фази на развој на туризмот и на светското стопанство; Поврзаноста на туризмот со економијата и неговото значење во меѓународното стопанство; Економско најразвиени земји - најразвиени туристички земји; Улогата и значењето на туризмот во платниот биланс на земјата; Улогата на туризмот во развојот на меѓународното стопанство; Главните карактеристики на туризмот како комплекс од економски активности; Туризмот како еден значаен фактор во стопанскиот развој на Европската унија; Туризмот и стопанството како главни чинители во процесот на глобализација; Големата светска економска и финансиска криза и нејзиното влијание врз натамошниот развој на туризмот; Кои се предностите од туризмот како извозна дејност во однос на другите сектори на стопанството; Улогата на државата и нејзините институции во развојот и организацијата на стопанството и туризмот; Кои се главните туристички карактеристики на трите најразвиени региони во светот;					
12.	Методи на учење: предавања и вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	75				
14.	Распределба на расположивото време	3+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	25 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80		бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		бодови	
	17.3.	Активност и учество	10		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		редовно следење на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетен лист			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	1. Paul R. Krugman	International Economics: Theory	Paracation Education.	2006	

			and Policy		
	2.	P.A. Samuelson, W.D. Nordhaus	Economics	Mc Eraw-Hill/Irvin,	2007
	3.				
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
			Година		
	1.	Ante Dulčić	Upravljenje razvojem turizma	Mate	2001
	2.				

ПРЕГЛЕД НА НАСТАВНИОТ КАДАР

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Никола Панов		
2.	Дата на раѓање	17.08.1952		
3.	Степен на образование	трет степен на образование - доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1978 година	Географски факултет, Скопје
		Магистер	1988 година	Природно-математички факултет, отсек за туризмологија, Белград
		Доктор	1994 година	Природно-математички факултет, Институт за географија
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Туризам
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Туризам
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Природно-математички факултет – Институт за географија	Редовен професор	
			Социо-економска географија и туризам	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Основи на туризмот	Наставна географија/Институт за географија	
	2.	Основи на туризмологија	Туризам/Институт за географија	
	3.	Туристичка Географија	Туризам/Институт за географија	
	4.	Сообраќајна и туристичка географија	Наставна географија/Институт за географија	
	5.	Социо-економска географија на Р.Македонија	Наставна географија/Институт за географија	
	6.	Географија на Европа	Наставна географија/Институт за географија	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Методологија во научно-истражувачката работа	Наставна географија/Институт за географија	
	2.	Карактеристики и планирање на туризмот во Република Македонија	Наставна географија/Институт за географија	
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.			
	2.			
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Panov N., Mijalov R., Kitevski G.	Geopolitika i Životna Sredina,	Naucni skup, Zaštita prirode u XXI vijeku, Zbornik referata,

				20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
	2.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
	3.	Панов Н., Мијалов Р.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
	4.	Панов Н., Мијалов Р., Талеска М.	Валоризација на туристичките потенцијали во Прилеп и Прилепско	Годишен Зборник, книга 38, Скопје, стр.37-60, 2010
	5.	Панов Н.	Влијанието на туризмот врз природната околина, со посебен осврт на Република Македонија	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и одржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.	Раководител Проф.д-р Никола Панов	Туризмот како еден од можните фактори за ревитализацијата и спречувањето на процесот на депопулацијата во некои рурални населби во западниот дел од Република Македонија	Министерство за образование на Република Македонија
	3.	Група автори	“Зачувување на Охридското Езеро”	Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, 2001 год.
	4.	Група изведувачи	“Спас на Дојранското Езеро”	Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, 2002 год.
	5.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	ТУРИСТИЧКА КАРТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	Министерство за економија на Република Македонија, ПМФ, Институт за географија, 2000
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Панов, Н., Штетик С.	Туристичка географија,	Селектор, 2008
	2.	Панов Н., Талеска М.	Географија на Европа	Селектор, 2007
	3.			
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Панов, Н. Ангеловски, Н.	Туристички водич низ Македонија	Авто-мото сојуз на Македонија, 2010 год.
	2.			

11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи		Бил ментор на 200 дипломски работи	
	11.2	Магистерски работи		Бил ментор на 15 магистерски работи	
	11.3	Докторски дисертации		Бил ментор на три докторски дисертации	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Panov N., Mijalov R., Kitevski G.	Geopolitika i Životna Sredina,	Naucni skup, Zaštita prirode u XXI vijeku, Zbornik referata, 20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
		2.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
		3.	Панов Н., Мијалов Р.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
	4.	Панов Н.	Влијанието на туризмот врз природната околина, со посебен осврт на Република Македонија	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и одржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид	
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
	2.				
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
		1.	Panov N., Mijalov R., Kitevski G.	Geopolitika i Životna Sredina,	Naucni skup, Zaštita prirode u XXI vijeku, Zbornik referata, 20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
		2.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
		3.	Панов Н., Мијалов Р.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
	4.	Панов Н.	Влијанието на туризмот врз природната околина, со посебен осврт на Република Македонија	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и одржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид	

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Ристо Мијалов		
2.	Дата на раѓање	05.08.1960		
3.	Степен на образование	8		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Доктор на географски науки	1995	ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		Магистер на географски науки	1991	ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		Дипломиран професор по географија	1985	ПМФ – Институт за Географија, Скопје
6.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Географија	Социо – економска географија	Аграрна географија
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Географија	Просторно планирање	Просторно планирање
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		ПМФ – Институт за Географија, Скопје	Редовен професор, Аграрна географија, Географија на Азија	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Аграрна Географија	Наставна Географија/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		2.	Географија на Азија	Наставна Географија/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		3.	Политичка географија	Наставна Географија/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		4.	Географија на религии	Наставна Географија/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		5.	Природно – географски основи на туризмот	Туризам/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		6.	Социо – економски основи на туризмот	Туризам/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		7.	Аграрот во функција на туризмот	Туризам/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
		8.	Туризмот во Европската Унија	Туризам/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
	9.	Стратегија за развој на туризмот	Туризам/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје	
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Политичка Географија	Наставна Географија/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје
	2.	Природно-географски основи на туризмот	/ ПМФ – Институт за Географија, Скопје	
	9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
1.		-	-	
2.		-	-	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			

10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мијалов Р., Панов Н., Китевски Г.	Геополитика I Животна Средина	Научни скуп, Заштита природе у XXI vijeku, Zbornik referata, 20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
	2.	Мијалов Р., Панов Н.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави,	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
	3.			
4.				
5.				
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Група автори	Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.			
	3.			
4.				
5.				
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мијалов, Р.	Природно-географски основи на туризмот	Селектор, Скопје, 2010
	2.	Мијалов, Р.	Аграрна Географија	Селектор, Скопје, 2008
	3.			
4.				
5.				
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мијалов Р., Илиев Д.	Значењето на морфометриските елементи на релјефот при планирањето и вреднувањето на просторот од туристички аспект	Зборник на трудови од IV Конгрес на МГД, стр. 185-192, Дојран, 2011
	2.	Мијалов Р., Панов Н., Талеска М.	Валоризација на туристичките потенцијали во Прилеп и Прилепско	Годишен Зборник, книга 38, Скопје, стр.37-60, 2010
	3.	Мијалов Р., Илиев Д.	Некои критериуми за вреднување и определување на површините за земјоделството во Струмичко-радовишката котлина	Гласник за социо економска географија, кн.3, стр 18-28, Скопје, 2009
4.	Мијалов Р., Илиев Д.	Влијанието на природните и антропогените фактори	Гласник за социо економска географија, кн.2, стр 26-40, Скопје,2008	

				врз развојот на туризмот во Струмичко-радовишкиот регион	
	5.	Мијалов Р.		Некои фактори за развој на тутунот во Радовишкото производно подрачје	Гласник за социо економска географија, кн.1, стр 25-32, Скопје, 2007
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи		повеќе	
	11.2	Магистерски работи		3	
	11.3	Докторски дисертации		-	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Мијалов Р., Панов Н., Китевски Г.	Геополитика i Животна Sredina	Naucni skup, Zaštita prirode u XXI vijeku, Zbornik referata, 20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
		2.	Мијалов Р., Панов Н.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави,	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	-	-	-
		2.	-	-	-
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
		1.	Мијалов Р., Панов Н., Китевски Г.	Геополитика i Животна Sredina	Naucni skup, Zaštita prirode u XXI vijeku, Zbornik referata, 20-23 Septembar, Žabljak, Crna Gora, 2011
		2.	Мијалов Р., Панов Н.	Неравномерни распоред становништва у Републици Македонији, један од главних разлога за политичку нестабилност у држави,	Меѓународни научни скуп, Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља, Географски факултет, стр. 55-60, Београд, 2010
		3.	Мијалов Р., Илиев Д.	Климата во функција на туризмот на примерот на Република Македонија	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум на тема Географијата и одржливиот развој, Охрид, 2009

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Благоја Маркоски		
2.	Дата на раѓање	16.02.1959		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1982	Географски факултет, Скопје
		VII ₂	1986	ПМФ, Институт за географија
		VIII	1992	ПМФ, Институт за географија
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Просторно планирање
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Картографија
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		УКИМ, ПМФ, Институт за географија	Редовен професор (двапати реизбран) / Картографија, Географски информациски системи, Регионална географија, Методика на наставата по географија со хоспитации	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Картографија 1 и 2,	Наставна географија, Географ. Инф. Системи, ПМФ, Институт за географија
		2.	Картографија	Демографија, ПМФ, Институт за географија
		3.	Географски информациски системи	Наставна географија, Геогр. Инф. Системи, ПМФ, Институт за географија
		4.	Регионална географија	Наставна географија, ПМФ, Институт за геог.
		5.	Методика на наст. по геогр. со хосп.	Наставна географија, ПМФ, Институт за геог.
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Методологија на научно-истражувачката работа во географија	Наставна географија, Географски информациски системи, ПМФ, Институт за географија
		2.	Методологија на научно-истражувачката работа во картографија	Наставна географија, Географски информациски системи, ПМФ, Институт за географија
		3.	Методологија на научно-истражув. работа во регионална географија	Наставна географија, Географски информациски системи, ПМФ, Институт за географија
		4.	Методологија на научно-истражув. работа во ГИС	Наставна географија, Географски информациски системи, ПМФ, Институт за географија
	9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
1.		Картографија	Географија, ПМФ, Институт за географија	
	2.	Географски информациски системи	Географија, ПМФ, Институт за географија	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.	Автори	Наслов

	број			
	1.	Маркоски Бл.	Географски информациски системи	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје. 2011
	2.	Маркоски Бл.	Методологија за апроксимативно одредување на реална површина и волумен на територијата на Република Македонија,	Макед. географ. друштво, Зборник на трудови, IV-ти конгрес на географите од Р.Македонија, Скопје, 2010.
	3.	Маркоски Бл.	Географско – картографска методологија во проучувањето на географските имиња и натписи	Макед. геогр. друштво, Географски разгледи, кн. 41-42, Скопје, 2008.
	4.	Markoski Bl.& Gorin S.	Experience in establishing GIS of educational institution in The Republic of Macedonia,	5 th International conference on geographical information systems, Proceedings Volume 1, Istanbul / Turkey. 2008
	5.	Маркоски Бл. & Јовановски М.	Методологија на компјутерско картографирање на геолошката документација	Зборник на трудови, Прв конгрес на геолозите на Р.Македонија, Охрид, 2008
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.	Раководител Доц.д-р Ивица Милески	„Estimation of contemporary (erosional-denudation) geomorphological processes on Ograzden, Malesevo and Vlaina Mountain and their relation with land-use change“	Билатерален проект со Бугарија, МОН на РМ и МОН на Р. Бугарија (2009-2010)
	3.	Група автори	Проект 00058373 - PIMS 3728 „Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Република Македонија“ Проектна активност Ref. RFP 79/2009 „Развој на репрезентативна мрежа на заштитени подрачја“	Македонско еколошко друштво, Скопје, 2011.
	4.	Раководител Проф.д-р Мирјанка Маџевик	“Демографски и миграциски аспекти на Словенците во Македонија и на Македонците во Словенија”	Билатерален проект со Словенија, МОН на РМ и МОН на Р.Словенија (2005-2007)
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Маркоски Бл.	Географски информациски системи	Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје. 2011
	2.	Димитров В. Н. & Маркоски Бл.	Наставна географија	ГЕОМАП, Скопје, 2011.
	3.	Маркоски Бл.	Географија за VIII-мо одделение за основното осумгодишно образование,	Министерство за образование и наука на Р.Македонија, Скопје, 2010.
	4.	Маркоски Бл.	Работна тетратка по географија за VIII-мо одделение за основното осумгодишно образование,	Тримакс, Скопје. 2011.
	5.	Маркоски Бл.	Географија за VII-мо оддел. за основното осумгодишно	Министерство за образование и наука на

			образование,	Р.Македонија, Скопје, 2009.
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Маркоски Бл.	60 години Македонско географ. друштво	Македонско географско друштво, Географски разгледи, кн. 41-42, Скопје, 2009.
	2.	Маркоски Бл. & Тантуровска Л.	Скратеници кај географските имиња при картографирањето	Билтен за физичка географија, бр. 6, ПМФ, Институт за географија, Скопје, 2009.
	3.	Маркоски Бл., Проева Н. & Гроздановски Р.	Туристички водич МАКЕДОНИЈА (македонски, англиски, албански, германски)	Министерство за економија на Република Македонија, 2008.
	4.	Маркоски Бл.	Руралната средина и транзицијата во Република Македонија	Прилози од Меѓународна конференција, Транзициите во историјата и културата, Институт за национална историја, Скопје, 2006.
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	20	
	11.2	Магистерски работи	9	
	11.3	Докторски дисертации	4	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Milevski I., Markoski Bl. Gorin S., Jovanovski M. (2009):	Aplikation of remote sensing and GIS in detection of potential landslide areas,	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и иодржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид
	2.	Markoski Bl. & Gorin S.	Experience in establishing GIS of educational institution in The Republic of Macedonia,	5 th International conference on geographical information systems, Proceedings Volume 1, Istanbul / Turkey. 2008
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	Dimitrovska O, Markoski B., Apostolovska- Toshevska B., Milevski I., Gorin S.	Surface water pollution of major rivers in the Republic of Macedonia	International Conference Environment – Landscape – European Identity, Romania, 2011.
	2.	Маркоски Бл.	Одржливиот развој и заштитата на животната средина во Република Македонија	Меѓународниот научен симпозиум “Географијата и одржливиот развој ” Охрид, 2009.
	3.	Markoski Bl. Gorin S.	Experience in establishing GIS of educational institution in The Republic of Macedonia,	5 th International conference on geographical information systems, Proceedings Volume 1, Istanbul / Turkey, 2008.

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Михаило Зиков			
2.	Дата на раѓање	22.04.1949			
3.	Степен на образование	Доктор			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо	1972	Институт за географија, ПМФ, Скопје	
		Магистер	1976	Архитектонски факултет, Загреб	
		Доктор	1985	Институт за географија, ПМФ, Скопје	
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Урбани и просторни науки	Просторно планирање	Просторно планирање	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Географски науки	Географски науки	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		Институт за географија, ПМФ, Скопје	Редовен професор од областа на климатологијата и просторното планирање		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
		1.	Климатологија	Географија - наставна географија/ГИС/Институт за географија, ПМФ, Скопје	
		2.	Просторно планирање	Географија - наставна географија/ГИС/Туризам/Демографија/Институт за географија, ПМФ, Скопје	
		3.	Клима на Земјата	Географија - наставна географија/Демографија/Институт за географија, ПМФ, Скопје	
		4.	Лимнологија	Географија - наставна географија/Институт за географија, ПМФ, Скопје	
		5.	Потамологија	Географија - наставна географија/Институт за географија, ПМФ, Скопје	
	6.	Метеорологија	Географија - наставна географија/Институт за географија, ПМФ, Скопје		
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
1.		Климатологијата	Втор циклус, студии по географија		
2.		Просторно планирање	Втор циклус, студии по географија		
3.		Методологија на научно-истражувачка работа во климатологијата	Втор циклус, студии по географија		
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
1.					
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	<u>Зиков, М.</u>	Пораст на градското население и степенот на урбанизација во Република Македонија	ПМФ, Скопје (2008)
2.		<u>Зиков, М.</u>	Варијации и промени на врнежите во подрачјето на Штип	Македонско географско друштво, (2010)	
3.	<u>Зиков, М.</u>	Глобално затоплување - осврт на меѓународните и националните активности	ПМФ, Скопје (2011)		

			за климатски промени	
	4.			
	5.			
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	<u>Зиков, М.</u> Ефтимовски, Д.	Критериуми и индикатори за утврдување на подрачјата со специфични развојни потреби во Република Македонија.	Министерство за локална самоуправа. Скопје (2007)
	2.	<u>Зиков, М.</u>	Просторен план на Скопскиот регион 2005-2020. Учество во проектот со стручно-консултатски услуги од областа на природните фактори во постапката за изработка и донесување на просторниот план на Скопскиот регион	Агенција за просторно планирање. Скопје, (2009)
	3.	<u>Зиков, М.</u>	Климатски промени, од предупредување до акција, со посебен осврт на колебањата на климата во 20 век во Република Македонија.	Инфоцентар на ЕУ. Предавање во врска со серијата настани во врска со предизвиците од климатските промени. Скопје (2009)
	4.			
	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	7	
	11.2	Магистерски работи	5	
	11.3	Докторски дисертации	2	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години			
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	<u>Зиков, М.</u>	Mogućnosti i perspective za razvoj turizma u Ohridsko-prespanskom regionu	II kongres geografa Bosne i Hercegovine. Neum, (2008)
	2.	<u>Зиков, М.</u>	Дефинирање на туристички региони и цели на просторното планирање на туризмот во Република Македонија	Предавање одржано на одделот за хумана географија на Универзитетот во Стокхолм, Шведска. (2010)

	3.			
	4.			
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	<u>Zikov, M.</u>	Teritorijalni aspekti i regionalni problemi razvoja Republike Makedonije	Izdavac: Univerzitet u Beogradu - Geografski fakultet, Studentski trg 3/III, Beograd, (2010)
	2.	<u>Zikov, M.</u>	Zastita prirode i prostorno planiranje u Republici Makedoniji. Plenarni referat	Ministarstvo odrzivog razvoja i turizma, Vlada Crne Gore. Zavod za zastitu prirode Crne Gore. Stampa AP Print Podgorica. Zabljak (2011)
	3.	<u>Zikov, M.</u>	Classification of measurement stations based on closeness of air temperature in Republic of Macedonia,	Geografski pregled, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, Sarajevo (2011)

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Драган Колчаковски			
2.	Дата на раѓање	23.06.1958			
3.	Степен на образование	Доктор			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо	1982	Географски Факултет-Скопје	
		Магистер	1991	ПМФ-Белград	
		Доктор	1996	Институт по географија, ПМФ	
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Геоморфологија	Карстологија	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Геоморфологија	Периглацијална геоморфологија	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		Институт за Географија, ПМФ, Скопје	Редовен професор од областа на геоморфологијата, биогеографијата и геоекологијата.		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			Студиска програма/институција
		Ред. број	Наслов на предметот		
		1.	Биогеографија		
		2.	Геоморфологија		
		3.	Физичка географија на Р.Македонија		
		4.	Природни науки		
		5.	Карстологија		
		6.	Спелеологија		
		7.	Физичко-географски услови за населеност		
		8.	Физичка географија на Р.Македонија		
		9.	Водните ресурси во функција на туризмот		
		10.	Биогеографија		
		11.	Геоморфологија		
		12.	Геоморфолошко картирање		
		13.	Регионална геоморфологија		
14.	Заштина на карстот				
15.	Спелеологија				

	16.	Биогеографија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	17.	Геоморфологија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	18.	Физичка географија на Р. Македонија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	19.	Карстологија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	20.	Биогеографија на Р. Македонија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	21.	Историја на физичко-географски истражувања во Р. Македонија	Географија-Физичка географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Методологија на научно-истражувачка работа во геоморфологијата	Географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	2.	Заштита на природно наследство	Географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Геоморфологија	Географија/Институт за Географија, ПМФ, Скопје	
	2.			
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Колчаковски Д.	Нови евидентитани локалитети во Р.Македонија во функција на заштита на геодиверзитетот	ПМФ/2011
	2.	Мелоски Јб., Христовски С., Меловски Д., Колчаковски Д.	Природни вредности на Шар Планина	2010
	3.	Колчаковски Д.	Категоризација и валоризација на подземните карстни форми на Националниот парк Галочица	ПМФ/2010
	4.	Колчаковски Д.	Геоморфолошки карактеристики на планината Јабланица	2010
	5.	Колчаковски Д., Христовски С., Караман И., Комненов М.	Закани и мерки за заштита на пештерата Дона Дука	ПМФ/2009
	10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Колчаковски Д.	Природни вредности, Менаџмент план за управување со Смоларскиот и Колешинскиот Водопад на планината Беласица	Општина Ново Село/2011
	2.	Колчаковски Д	Репрогласување на Матка	МЖСПП/2010
	3.	Колчаковски Д	Репрогласување на Тиквеш	МЖСПП/2010
	4.	Колчаковски Д	Предлог за заштита на Мариово	МЕД/2008

	5.	Колчаковски Д	План за управување на НП Галичица	НП Галичица/2008	
	10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Колчаковски Д.	Геоморфологија	ПМФ/2006
		2.	Колчаковски Д.	Биогеографија	ПМФ/2006
		3.	Колчаковски Д.	Физичка географија на Р. Македонија	ПМФ/2004
		4.	Колчаковски Д.	Педогеографија	ПМФ/2004
		5.	Колчаковски Д.	Геологија и геоморфологија за еколози	ПМФ/2003
	10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи		повеќе	
	11.2	Магистерски работи			
	11.3	Докторски дисертации			
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Мирјанка Мацевик		
2.	Дата на раѓање	02.01.1963		
3.	Степен на образование	Доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1986	УКИМ, ПМФ
		Магистер	1994	УКИМ, ПМФ, ИГ
		Доктор	2000	УКИМ, ПМФ, ИГ
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природно-математички	Географија	Просторно планирање
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природно-математички	Географија	Географија на население
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		УКИМ, ПМФ, Институт за географија, Скопје	Редовен професор од областа на географија на население и населби	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Географија на население	Географија-наставна, ГИСПМФ, ИГ	
	2.	Географија на населби	Географија -наставна, ГИС, Демографија, ПМФ, ИГ	
	3.	Урбани системи	Демографија, ПМФ, ИГ	
	4.	Рурална географија	Географија-демографија, ПМФ, ИГ	
	5.	Население на Р Македонија	Географија –наставна, демографија, ПМФ, ИГ	
	6.	Природно движење на населението	Географија -наставна, демографија, ПМФ, ИГ	
	7.	Основи на демографија	Демографија, ПМФ, ИГ	
	8.	Теренски истражувања	Демографија, ПМФ, ИГ	
9.	Семејства и домаќинства	Демографија, ПМФ, ИГ		
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Методологија на научно истаржувачката работа во географија на население	Географија/ наставна, ПМФ, ИГ	
2.	Методологија на научно истаржувачката работа во географија на населби	Географија/наставна, ПМФ, ИГ		
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
1.	Група предмети од Географија на население и Географија на населби			
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мирјанка Мацевик	Етнички хетерогени бракови во Република Македонија. Географски разгледи, кн.43. Скопје	2009, Македонско Географско Друштво,
2.	Мирјанка Мацевик	Динамика на светското население со осврт на Република Македонија. Географски	2009, Македонско Географско Друштво	

			разгледи, кн.43. Скопје	
	3.	Мацевик М, Апостоловска Тошевска Б.	Потенцијали за развој на општина Ранковце, Зборник од научен симпозиум со меѓународно учество на тема “Руралниот простор во новите развојни услови” кн. 2, одржан во Охрид 30. 03 - 01. 04. 2006 година	2006, Скопје
	4.	Мирјанка Мацевик	Религиозна структура на населението во Струмичко-радовишкиот крај. Гласник за социо-економска географија. Бр.2. Скопје	2007, Институт за географија
	5.	М.Madzevikj	Negativni prirodni prirast stanovnistva u Republici Makedoniji . Naucni simpozijum” Srbija i savremeni procesi u Evropi i svetu”.Tara. Beograd. .	2005, Beograd
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.	Група автори (Експерт за социоекономски прашања)	Preparation of study for valorization of natural values of multipurpose area “Jasen”,- expert for Socio-economic issues, UNDP,	2010-2011 УРСУС СПЕЛЕОЛОС
	3.	Учесник во национален научен проект на MANU	Makedonska enciklopedija. Podr’an od Vladata na RM	(2005-2008),
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Даскаловски В. Мацевик М.	Географија на населби	2009, Скопје
	2.	Даскаловски В. Мацевик М.	Практикум по географија на население	2009, Скопје
	3.	Мацевик М., Апостоловска Тошевска Б. И Димитриевски М.	Институт за геогарфија-85 години	2008, УКИМ, ПМФ, ИГ, Скопје
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мацевик М.	Карактеристики на фертилитетот на анселението во Република Македонија. Зборник на трудови од научен собир во организација на МАНУ. Скопје	2007, МАНУ
	2.	Апостоловска Тошевска Б. И Мацевик М,	Третманот на социоекономските податоци во наставата по географија. Географски разгледи. Кн.41-42. Скопје	МГД, 2008,
	3.	Мацевик М.	Етнички хомогени бракови во Република Македонија. Makedonija.Гласник за социоекономска географија. Бр. 3. Скопје	Институт за географија, 2009,
	4.	Мацевик М.	Етнички хетерогени бракови во Република Македонија. Геогарфски разгледи,. Кн.43 Скопје	МГД,2009,
	5.	Мацевик М.	Динамика и просторна разместеност на	МГД, 2011,

			самечките домаќинства во Република Македонија. Географски разгледи. Кн. 44-45. Скопје	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1	Дипломски работи		30	
11.2	Магистерски работи		/	
11.3	Докторски дисертации		/	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Madzevic M, Apostolovska Toshevska B.	Usage of the Mountain Areas in the Republic of Macedonia, Monography from International conference „Identifying the research basis for Sustainable Development of the Mountain Regions in Southeastern Europe, april 2009, Borovec, Bulgaria, 75-84;	2011, Софиа
	2.	Madzevik M, Apostolovska Toshevska B.	Ethnic Structure of the Population in Skopje Region Proceedings of the IGU_CGE Istanbul Symposium Building Bridges between Cultures through Geographical Education, July 8-10, 2010, Istanbul, Turkey, 206-213	2010, Istanbul
	3.	Madzević M. i Apostolovska Toševska	Tourism as a factor for development on some mountainous villages in Republic of Macedonia. Collected papers, international scientific conference. Vol.2. 18-20	2007, Blagoevgrad
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.	Маџевиќ М.	Процесот на депопулација во пограничните населби во Република Македонија. Зборник на трудови од меѓународен симпозиум ”Географијата и одржливиот развој”, 22-25.10.2009 Охрид	2009, Скопје
	2.	Маџевиќ М, Апостоловска	Меѓузависност помеѓу индустријализацијата и урбанизацијата во	2009, Скопје

		Тошевска Б.	Република Македонија, Зборник на трудови од симпозиум со меѓународно учество на тема Географијата и одржливиот развој, одржан од 22 до 25. 10. 2009 година во Охрид,	
	3.	Апостоловска Тошевска Б, Мацевик М.	Работната сила во Република Македонија. Зборник на трудови од Четвртиот конгрес на географите на Република Македонија, 7-10. X. 2010 г. Дојран	2010, Скопје

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Олгица Димитровска		
2.	Дата на раѓање	22.03.1970		
3.	Степен на образование	Доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1992	ПМФ, Институт за географија
		Магистер	1998	ПМФ, Институт за географија
		Доктор	2005	ПМФ, Институт за географија
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Заштита на животната средина
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природни науки	Географија	Заштита на животната средина
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		УКИМ, ПМФ, Институт за географија	Вонреден професор Заштита на животната средина и Заштита на природното наследство	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Основи на географијата (задолжителен)	Наставна географија, Физичка географија со геоекологија, Демографија, ПМФ, Институт за географија	
	2.	Заштита на животната средина (задолжителен)	Наставна географија, ГИС, Физичка географија со геоекологија, Демографија, ПМФ, Институт за географија	
	3.	Хидрологија (задолжителен)	Наставна географија, ГИС, Физичка географија со геоекологија ПМФ, Институт за географија	
	4.	Туризмот и заштитата на животната средина (задолжителен)	Туризам, ПМФ, Институт за географија	
	5.	Култури и цивилизации (изборен)	Наставна географија, Демографија, ПМФ, Институт за географија	
	6.	Заштита на природното наследство (изборен)	Наставна географија ПМФ, Институт за географија	
	7.	Природни катастрофи (изборен)	Наставна географија, Демографија, ПМФ, Институт за географија	
	8.	ГИС мониторинг на животната средина (изборен)	Географски информациски системи ПМФ, Институт за географија	
	9.	Катастар на депонии (изборен)	Географски информациски системи ПМФ, Институт за географија	
	10.	Вовед во географијата (изборен)	Географски информациски системи ПМФ, Институт за географија	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Методологија на научно-истражувачката работа во заштита на животната средина	Наставна географија, ПМФ, Институт за географија	
	2.	ГИС во животната средина	Географски информациски системи, ПМФ, Институт за географија	
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	

		1.	Група предмети од областа на заштитата на животната средина	Наставна географија ПМФ, Институт за географија
		2.		
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Димитровска О.	Хидрогеолошки карактеристики на сливот на реката Треска и нивното влијание врз квалитетот на водите	Македонско географско друштво, Географски разгледи бр.44-45, Скопје (2011)
	2.	Димитровска О.	Состојба и управување со урбаните отпадни води во Република Македонија	Зборник на трудови од IV Конгрес на географите на РМ, (2010)
	3.	Димитровска О.	Некои хидрографски карактеристики на сливот на река Треска и нивното влијание врз квалитетот на водите	Годишен зборник на Институтот за географија бр.38, Скопје (2009)
	4.	Димитровска О.	Геолошки состав и неговото влијание врз квалитетот на водите во сливот на река Треска	Институт за географија, Билтен на физичка географија (2009)
	5.	Димитровска О.	Значење и заштита на геодиверзитетот	Институт за географија, Билтен на физичка географија (2008)
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.	Раководител Доц.д-р Ивица Милески	„Estimation of contemporary (erosional-denudation) geomorphological processes on Ograzden, Malesevo and Vlaina Mountain and their relation with land-use change“	Билатерален проект со Бугарија, МОН на РМ и МОН на Р. Бугарија (2009-2010)
	3.	Група автори	"Индикатори за животната средина на Република Македонија"	Министерство за заштита на животна средина и просторно планирање (2008)
	4.	Раководител Проф.д-р Мирјанка Мацевик	“Популациско географски проучувања на наталитетот во Република Македонија”	МОН на РМ (2005-2007)
	5.	Раководител Проф.д-р Мирјанка Мацевик	“Демографски и миграциски аспекти на Словенците во Македонија и на Македонците во Словенија”	Билатерален проект со Словенија, МОН на РМ и МОН на Р.Словенија (2005-2007)
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Димитровска О.	Заштита на природното наследство	Селектор, Скопје (2009)
	2.	Селмани А., Димитровска О.	Географија за 8 одделение	МОН, (2010)
	3.			
	4.			
	5.			
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			

		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година	
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии					
11.1	Дипломски работи		22			
11.2	Магистерски работи		1			
11.3	Докторски дисертации		1			
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години					
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години					
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година		
	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
	6.					
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години					
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година		
	1.					
	2.					
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години					
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција		
	1.	Dimitrovska O, Markoski B., Apostolovska Toshevska B., Milevski I., Gorin S.	Surface water pollution of major rivers in the Republic of Macedonia	International Conference Environment – Landscape – European Identity, Romania (2011)		
	2.	Димитровска О.	Одржливиот развој и заштитата на животната средина во Република Македонија	Меѓународниот научен симпозиум “Географијата и одржливиот развој” Охрид (2009)		
	3.	Dimitrovska O.	Uticaј topionice za cink i olovo “Zletovo” na kvalitet vazduha u gradu Velesu”	II Međunarodni simpozijum “Zastita zivotne sredine u industrijskim područjima”, Kosovska Mitrovica, (2009)		

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Ивица Милевски		
2.	Дата на раѓање	12.02.1972		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	доктор по географски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		доктор по геог.	2006	ПМФ-Скопје
		магистер по геог.	2001	ПМФ-Скопје
		дипл. професор	1995	ПМФ-Скопје
6.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		науки за земјата	географија	геоморфологија
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		науки за земјата	географија	просторно планирање
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		УКИМ-Природно математички факултет	вонреден професор, област физичка географија	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Земјата и вселената	Наставна географија/ПМФ	
	2.	Педогографија	Наставна географија/ПМФ	
	3.	Општа геологија со петрографија	Наставна географија/ПМФ	
	4.	Геоинформатика	ГИС/ПМФ	
	5.	Далечинска детекција	ГИС/ПМФ	
	6.	Туристички информациски системи	Туризам/ПМФ	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Ерозија на земјиштето	Наставна географија/ПМФ	
	2.	Далечинска детекција	Наставна географија, ГИС/ПМФ	
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Ерозивни хазарди	Модул физичка географија/ПМФ	
	2.	Ерозија на земјиштето-апликации	Модул физичка географија/ПМФ	
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Kolcakovski D., Milevski I.	Recent Landform Evolution in the Republic of Macedonia	Springer, 2012
	2.	Milevski I.	Morphometry and Land Use on the High Mountains in the Republic of Macedonia	Springer, 2011
	3.	Milevski I.	Factors, Forms, Assessment and Human Impact on Excess Erosion and Deposition in Upper Bregalnica Watershed (Republic of Macedonia)	Zeitschrift für Geomorphologie, Vol. 55, Supplementary issue 1, Stuttgart, 2011
	4.	Dragicevic S., Milevski I.	Human impact on the landscape – examples from Serbia and Macedonia	Advances in Geocology 41, Catena Verlag GMBH, 2010
	5.	Milevski I.	Basic geomorphologic characteristics of the west (Macedonian) side of Osogovo	Problems of Geography, Sofia, 2008

			Mountain Massif	
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	член на тим	Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка	2011-2013
	2.	раководител	Estimation of contemporary (erosional-denudation) geomorphological processes on Ograzden, Malesevo and Vlaina Mountain and their relation with land-use change	2008-2010
	3.	член на тим	Создавање на предуслови за основа за развој на туризмот во Североисточниот плански регион	2010-2011
	4.			
	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Милевски И., Димитровска В.	Геоморфолошко-геоархеолошки карактеристики на Цоцев Камен	Географски разгледи кн. 44-45. Скопје, 2011
	2.	Милевски И.	Геоморфолошки карактеристики на Богословец и локалитетот Ѓаволски Сид	Географски разгледи кн. 43, Скопје, 2009
	3.	Милевски И.	Геоморфолошки карактеристики на плавините во сливот на Радањска Река	Географски разгледи кн. 42-43, Скопје, 2008
	4.	Милевски И., Милошевски В.	Денудациски форми во сливот на Мавровица	Билтен за физичка географија бр. 5, Скопје, 2008
	5.	Милевски И.	Фосилен глацијален релјеф и периглацијални појави на Осоговскиот планински масив	Годишен зборник на ИГ, Кн. 37, Скопје, 2008
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	6	
	11.2	Магистерски работи	-	
	11.3	Докторски дисертации	-	

12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Kolcakovski D., Milevski I.	Recent Landform Evolution in the Republic of Macedonia	Springer, 2012
	2.	Milevski I.	Morphometry and Land Use on the High Mountains in the Republic of Macedonia	Springer, 2011
	3.	Milevski I.	Geomorphological Characteristics of Kratovo-Zletovo Palaeovolcanic Area	Thessalonica, Greece,
	4.	Milevski I.	Basic geomorphologic characteristics of the west (Macedonian) side of Osogovo Mountain Massif	Problems of Geography, Sofia, 2008
	5.			
	6.			
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Milevski I.	Factors, Forms, Assessment and Human Impact on Excess Erosion and Deposition in Upper Bregalnica Watershed (Republic of Macedonia)	Zeitschrift für Geomorphologie, Vol. 55, Supplementary issue 1, Stuttgart, 2011
	2.	Dragicevic S., Milevski I.	Human impact on the landscape – examples from Serbia and Macedonia	Advances in Geocology 41, Catena Verlag GMBH, 2010
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.	Milevski I.	Morphometric characteristics of high mountains in the Republic of Macedonia	IAG/AIG Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, CBDRWG, Ostravice, Czech Republic, 17-20.10.2011
	2.	Milevski I., Markoski B., Jovanovski M., Svemir G.	Landslide Risk Mapping by Remote Sensing and GIS in Gevgelija-Valandovo Basin	XIX Congress of CBGA-2010, Thessalonica, Greece, 2010
	3.	Milevski I.	Estimation of Soil Erosion Risk in the Upper part of Bregalnica Watershed-Republic of Macedonia, Based on Digital Elevation Model and Satellite Imagery	ICGIS 2008, Istanbul

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Билјана Апостоловска Тошевска			
2.	Дата на раѓање	10. 07. 1971 година			
3.	Степен на образование	Доктор			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо	1994	Институт за географија, ПМФ	
		Магистер	2001	Институт за географија, ПМФ	
		Доктор	2007	Институт за географија, ПМФ	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Социо-економска географија	Индустриска географија	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Социо-економска географија	Индустриска географија	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		Институт за географија, ПМФ Скопје	Доцен од областа на социо-економска географија		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.	Индустриска географија	ПМФ – Институт за географија – наставна географија, ГИС		
	2.	Историска демографија	ПМФ – Институт за географија - демографија		
	3.	Миграции на населението	ПМФ – Институт за географија - демографија		
	4.	Трговска географија - избран	ПМФ – Институт за географија – наставна географија		
	5.	Географија на енергетика - избран	ПМФ – Институт за географија – наставна географија		
	6.	Бањски туризам - избран	ПМФ – Институт за географија – туризам		
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
1.		Методологија на научно-истражувачка работа во индустриска географија	Наставна географија/ Институт за географија, ПМФ		
2.					
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.				
2.					
10.	Селектирани резултати во оследните пет години				
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година	
	1.	Biljana Apostolovska Toshevска	The application on the GIS at location of industry (on example in Middle Povardarie in Republic of Macedonia)	Fatih Univerzity, Istanbul, 2008	
	2.	Biljana Apostolovska Toshevска	Some characteristics of the rural settlements and their corresponding benefits for the location of the industry in Middle Povardarie in the Republic of	Problemi na geografijata, 3-4, 2008, Bulgarina Academy of Science, Sofia	

			Macedonia	
	3.	Билјана Апостоловска Тошевска	Индустријата и одржливиот развој	Меѓународен симпозиум на тема Географијата и одржливиот развој, МГД, 2009
	4.	Mirjanka Madzevic, Biljana Apostolovska Toshevska	Usage of the Mountain Areas in the Republic of Macedonia	Monograph from International conference Identifying The Research Basis for Sustainable Development of the Mountain Regions in SE Europe, Borovets, 2009, Springer
	5.	Билјана Апостоловска Тошевска	Просторна организација на индустријата во Средно Повардарие,	Институт за географија, Годишен зборник, 2009
10.2	Учество	во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Проект на Институтот за географија под раководство на проф. д-р Ристо Мијалов;	Аграрно-географски потенцијали како фактор за трансформација на руралниот простор во Криволакавичката Котлина	
	2.	Меѓународен проект со Словенија, под раководство на проф. д-р Мирјанка Мацевиќ	Македонците во Словенија, Словенците во Македонија,	2006-2007
	3.	под раководство на проф. д-р Јернеј Жупанчик, Оддел за географија, Р Словенија	ASO project – меѓународен проект со земјите од Југоисточна Европа,	2006
	4.	МОН под раководство на проф. д-р Мирјанка Мацевиќ	Популациско географски проучувања на наталитетот во Република Македонија	2006-2007
	5.	Проект на Институтот за географија под раководство на проф. д-р Благоја Маркоски	Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“.	2011-2013
10.3	Печатени	книги во последните пет години (до пет)		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Билјана Апостоловска Тошевска	Индустриска географија	ПМФ- Скопје, 2011
	2.	Билјана Апостоловска Тошевска, Ивица Милевски	Мојата татковина Македонија (делот посветен за географија)	Координативно тело за иселеништво, 2007
10.4	Печатени	стручни трудови во последните пет години (до пет)		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Апостоловска Тошевска Билјана	Географска разместеност и преразместување на индустриското производство во Светот (со посебен осврт на некои индустриски	Географски разгледи кн. 44, МГД, 2011, Скопје

			гранки)		
		2.	Апостоловска Тошевска Б, Соколовски Петар	Степенот на важност на локационите фактори како основа за групирање на индустријата во Република Македонија	Географски разгледи кн. 43, МГД, 2009, Скопје
		3.	Апостоловска Тошевска Б, Мацевик М,	Меѓузависност помеѓу индустријализацијата и урбанизацијата во Република Македонија	Зборник на трудови од Четвртиот конгрес на географите на Република Македонија, 2010
		4.	Апостоловска Тошевска Билјана	Локацијата и локационите барања на индустријата,	Географски разгледи кн. 42, МГД, 2008, Скопје
		5.	Апостоловска Тошевска Б. Горин С.	Анализа на вработените во индустријата во Република Македонија со помош на ГИС,	Зборник на трудови од Четвртиот конгрес на географите на Република Македонија, 7-10. X. 2010 година, Дојран,
11.	Менторства на	додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи		2	
	11.2	Магистерски работи		/	
	11.3	Докторски дисертации		/	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Љупчо Неделков		
2.	Дата на раѓање	10.03.1964		
3.	Степен на образование	Доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на етнoлошки науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1989	Институт за географија, ПМФ
		Магистер	1996	Универзитет во Белград, Филозофски факултет.
		Доктор	2003	Завод за етнологија, ПМФ
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Етнологија	Балканологија	Материјална култура
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Етнологија	Македонија	Социјална култура
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Институт за етнологија	Доцент од областа на социјалната култура и антропологија на религијата	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма/институција
	1.	Антропологија на религијата		Етнологија - Институт за етнологија, ПМФ, Скопје
	2.	Антропологија на туризмот		Етнологија - Институт за етнологија, ПМФ, Скопје
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма/институција
	1.	Етнологија на Македонија		Етнологија - Институт за етнологија, ПМФ, Скопје
	2.	Алтернативен туризам		Етнологија - Институт за етнологија, ПМФ, Скопје
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма/институција
	1.			
	2.			
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Љ.Неделков	<i>Во потрага по СВЕТОТО - вовед во религиски туризам,</i>	Македонско географско друштво, 2010.
	2.	Љ.Неделков	<i>Етничкиот код на Влашката заедница на Балканот</i>	Инститит за етнологија и антропологија, 2009
	3.	Љ.Неделков	AFGHANISTAN – Ethnic, religious and linguistic diversity	Алфа 94, 2009
	4.	Љ.Неделков	<i>Симболичниот статус на природата во обредите од животниот циклус кај Македонците во Тиквеш,</i>	Институт за етнологија и антропологија, 2009
	5.	Љ.Неделков	<i>Виновата лоза и виното, носители на кодирани семиотички вредности, во обредно-религискиот концепт кај Македонците</i>	Иинститутот за историја на Фолпзовскиот факултет во Скопје., 2006.
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година

	1.	д-р Горѓи Здравев	<i>Етнографска карта на Македонија</i>	Министерство за наука на Р.Македонија (2002-2004)
	2.	д-р Анета Светиева	Етнoлошко и културно-антрополошко истражување на Порече	Министерство за наука на Р.Македонија (2002-2004)
	3.	д-р Љупчо Ристески, д-р Рајко Муршич	Етнографија на модернизацијата	Министерството за наука на Република Македонија и на Република Словенија
	4.	д-р Анета Светиева, д-р Божидар Језерник	Традициските култури на Словенија и на Македонија	Министерството за наука на Р.Македонија и на Р.Словенија (2000-2003)
	5.	д-р Крсте Богоески	Музеализација на земјоделската опрема во трумичко и Маелшево и занаетите поврзани со неа	Министерство за наука на Република Македонија (2000-2002)
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Неделков, љ.	Народната носија на Власите и Саракачаните во Македонија	Алфа, 94, Скопје 2009
	2.			
	3.			
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	30	
	11.2	Магистерски работи	1	
	11.3	Докторски дисертации		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години		
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.			
	2.			
	3.			

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Љупчо Настовски		
2.	Дата на раѓање	23.06.1965		
3.	Степен на образование	Доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на математички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1990	Институт за математика, ПМФ
		Магистер	1998	Институт за математика, ПМФ
		Доктор	2004	Институт за математика, ПМФ
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		математика	анализа	Комплексна анализа
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		математика	анализа	Комплексна анализа
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Институт за математика, ПМФ Скопје	Вонреден професор од областа на комплексна анализа и гранични вредности на функции	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Мера и интеграл	Теориска математика/ Институт за математика/Природно-математички факултет, Скопје	
	2.	Математичка анализа 3	Теориска математика/ Институт за математика/Природно-математички факултет, Скопје	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Теорија на аналитички функции	Теориска математика/ Институт за математика/Природно-математички Факултет Скопје	
	2.	Банахови простори на аналитички функции	Теориска математика/ Институт за математика/Природно-математички факултет Скопје	
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.			
	2.			
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Ljupco Nastovski	Characterization of H^p -spaces with boundary values in some spaces of Beurling tempered ultradistributions,	Novi Sad J.Math. 2010
	2.	Pandeski N., Manova-Erakovik V., Nastovski Lj.	Distributional boundary values of some interpolating functions	Integral Transforms and Special Functions/2006 (Импакт фактор-0,291)
	3.			
	4.			
5.				
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			

	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Учесник	Гранични вредности на аналитички функции и дистрибуции и апроксимации во смисла на дистрибуции	Министерство за образование за наука /2006-2009
	2.	Учесник	Апросимации во комплексна област, гранични вредности на аналитички функции, дистрибуции и мали таласи, гранични проблеми	Министерство за образование за наука /2006-2009
	3.	Учесник	Апроксимации во реална и комплексна област и гранични вредности на аналитички функции	Министерство за образование за наука /2000 -2003
	4.	Учесник	Апроксимации во реална и комплексна област и H_p простори	Министерство за образование за наука /1997 -2000
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи		
	11.2	Магистерски работи		
	11.3	Докторски дисертации		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.			
	2.			
	3.			

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Милена Талеска			
2.	Дата на раѓање	30.04.1982			
3.	Степен на образование	трет степен на образование - доктор			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо	2005 година	Природно-математички факултет, Институт за географија	
		Магистер	2008 година	Природно-математички факултет, Институт за географија	
		Доктор	2011 година	Природно-математички факултет, Институт за географија	
6.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Економска географија	Туризам	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Економска географија	Туризам	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		Природно-математички факултет – Институт за географија	Асистент економска географија, туризам		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
		1.	Географија на Америка, Африка и Австралија (под менторство)	Наставна географија/Институт за географија	
		2.	Селски туризам (под менторство)	Туризам/Институт за географија	
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	7.				
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
1.					
2.					
3.					
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.				
2.					
10.	Селектирани резултати во оследните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for

				Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
	2.	Taleska M.	The involvement of rural areas in the development of congress and business tourism	International scientific conference Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26 th -28 th , 2011, Bucharest, Romania, 2011
	3.	Талеска М.	Можности за развој на бањскиот туризам во Република Македонија	Зборник на трудови од IV Конгрес на МГД, Дојран, стр. 44-55, 2011
	4.	Панов Н., Мијалов Р., Талеска М.	Валоризација на туристичките потенцијали во Прилеп и Прилепско	Годишен Зборник, книга 38, Скопје, стр.37-60, 2010
	5.	Taleska M.	The Challenges and Opportunities of Developing Wine Tourism in the Republic of Macedonia	Applied Geography in theory and practice, International scientific conference, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia, 2010
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Раководител Проф.д-р Благоја Маркоски	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Талеска М.	Рурален туризам,	Селектор, 2009
	2.	Панов Н., Талеска М.	Географија на Европа	Селектор, 2007
	3.			
	4.			
	5.			
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи		
	11.2	Магистерски работи		
	11.3	Докторски дисертации		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		

	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
	2.	Taleska M.	The involvement of rural areas in the development of congress and business tourism	International scientific conference Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26 th -28 th , 2011, Bucharest, Romania, 2011
	3.	Taleska M.	The Challenges and Opportunities of Developing Wine Tourism in the Republic of Macedonia	Applied Geography in theory and practice, International scientific conference, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia, 2010
	4.	Талеска М.	Одржливиот развој како една од клучните стратегии за развој на руралниот туризам во Република Македонија	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и одржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.	Panov N., Taleska M.	Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister	Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia, 2011
	2.	Taleska M.	The involvement of rural areas in the development of congress and business tourism	International scientific conference Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26 th -28 th , 2011, Bucharest, Romania, 2011
	3.	Taleska M.	The Challenges and Opportunities of Developing Wine Tourism in the Republic of Macedonia	Applied Geography in theory and practice, International scientific conference, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia, 2010
	4.	Талеска М.	Одржливиот развој како една од клучните стратегии за развој на руралниот туризам во Република Македонија	Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум Географијата и одржливиот развој, 22-25.10.2009, Охрид

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Дејан Илиев			
2.	Дата на раѓање	04.09.1981			
3.	Степен на образование	8			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Доктор на географски науки	2010	ПМФ – Институт за географија, Скопје	
		Магистер на географски науки	2007	ПМФ – Институт за географија, Скопје	
		Дипломиран професор по географија	2004	ПМФ – Институт за географија, Скопје	
6.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Економска географија	Туризам	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географија	Просторно планирање	Просторно планирање	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		ПМФ – Институт за географија, Скопје	Асистент, Економска географија		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
		1.	Алтернативни форми на туризмот (под менторство)	Туризам/ПМФ – Институт за Географија	
	2.	-	-		
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Ред. Број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
		1.	-	-	
	2.	-	-		
	9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
1.		-	-		
2.	-	-			
10.	Селектирани резултати во оследните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Илиев Д.	Структурни промени и трансформации на стопанскиот систем во Република Македонија	Географски разгледи, кн.44, Македонско географско друштво, ПМФ, Институт за Географија, Скопје, 2012
2.		Илиев Д., Мијалов Р.	Значењето на морфометриските елементи на релјефот при планирањето и вреднувањето на просторот од туристички аспект	Зборник на трудови од IV Конгрес на географите на Република Македонија, Дојран 07-10.X.2010 година.	
3.	Илиев Д.	Регионални диспаратети во туристичкиот развој на Република	Зборник на трудови од IV Конгрес на географите на		

			Македонија	Република Македонија, Дојран 07-10.X.2010 година.
	4.	Мијалов Р., Илиев Д.	Климата во функција на туризмот на примерот на Република Македонија	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум - Географијата и одржливиот развој, Охрид 22-25 октомври, 2009
	5.	Илиев Д.	Геолошките потенцијали на Струмичко - радовишката Котлина во функција на одржлив развој на рударството	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум - Географијата и одржливиот развој, Охрид 22-25 октомври, 2009
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Група автори	Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка	ПМФ-Институт за географија (2011-2013)
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	-	-	-
	2.	-	-	-
	3.	-	-	-
	4.	-	-	-
	5.	-	-	-
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Илиев Д.	Современи геополитички промени и туристичко - прометна положба на Република Македонија	Зборник на трудови (бр.2) на наставниците и другите соработниците на МИТ Универзитет – Скопје, 2011
	2.	Мијалов Р., Илиев Д.	Некои критериуми за вреднување и определување на површините за земјоделство во Струмичко - радовишката Котлина	Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ - Институт за географија, Скопје, 2009
	3.	Илиев Д.	Глобалните климатски промени и нивното влијание врз развојот на туризмот	Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ - Институт за географија, Скопје.
	4.	Илиев Д.	Развој на сообраќајот и сообраќајната инфраструктура во Струмичко - радовишката Котлина	Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ - Институт за географија, Скопје, 2008
	5.	Мијалов Р., Илиев Д.	Влијанието на природните и антропогените фактори	Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ - Институт за географија,

			врз развојот на туризмот во Струмичко - радовишкиот туристички регион	Скопје, 2008
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1	Дипломски работи		-	
11.2	Магистерски работи		-	
11.3	Докторски дисертации		-	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Мијалов Р., Илиев Д.	Климата во функција на туризмот на примерот на Република Македонија	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум - Географијата и одржливиот развој, Охрид 22-25 октомври, 2009
	2.	Илиев Д.	Геолошките потенцијали на Струмичко - радовишката Котлина во функција на одржлив развој на рударството	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум - Географијата и одржливиот развој, Охрид 22-25 октомври, 2009
	3.	Georgievski M., Plev D.	Mogućnosti za razvitak lovnog turizma u Republici Makedoniji	Međunarodni naučni skup, savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, PMF, departman za geografiju, turizam i hotelierstvo, Novi Sad, Srbija, 2008
	4.	Илиев Д.	Проблеми и перспективи во развојот на транзитниот туризам во Република Македонија	Зборник на трудови, Меѓународен симпозиум - "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, Скопје 26-27 септември, 2008
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	-	-	-
	2.	-	-	-
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.	Илиев Д.	Геолошките потенцијали на Струмичко - радовишката Котлина во функција на одржлив развој на рударството	Зборник на трудови, Меѓународен научен симпозиум - Географијата и одржливиот развој, Охрид 22-25 октомври, 2009
	2.	Georgievski M., Plev D.	Mogućnosti za razvitak lovnog turizma u Republici Makedoniji	Međunarodni naučni skup, savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, PMF, departman za geografiju, turizam i hotelierstvo, Novi Sad, Srbija, 2008
	3.	Илиев Д.	Проблеми и перспективи во развојот на транзитниот туризам во Република Македонија	Зборник на трудови, Меѓународен симпозиум - "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, Скопје 26-27 септември, 2008

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии			
1.	Име и презиме	Ѓоргиевски Мијалче			
2.	Дата на раѓање	15.09.1963 година			
3.	Степен на образование	Доктор			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на географски науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Доктор	2009	ПМФ, Институт за Географија	
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Географски науки	Природни науки	Просторно планирање	
7.	Подраје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Географски науки	Природни науки	Туризам	
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област		
		Универзитет за туризам и менаџмент Скопје	Доцент		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.	Туристичка географија	Факултет за туризам/УТМС		
	2.	Национална туристичка географија	Факултет за туризам/УТМС		
	3.	Демографија	Факултет за менаџмент со човечки ресурси / УТМС		
	4.	Алтернативни форми во туризмот	Факултет за туризам/УТМС		
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.	Рурален туризам	Факултет за туризам УТМС		
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција		
	1.				
10.	Селектирани резултати во оследните пет години				
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	M.Gjorgievski	Analysis of demographic potential of tourism	UTMS, Journal of economics, No 3, 2011
		2.	M.Ѓоргиевски	Филмскиот туризам постмодерна туристичка понуда	УТМС, Зборник на трудови 2011
		3.	M.Gjorgievski	Gambling tourism in Gevgelija,	Abstract book, 2 Serbian geographers congress, Novi Sad 2010
4.					
5.					
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)				

	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	М. Ѓоргиевски Ј. Јанковска	Национална туристичка географија	УТМС, 2010
	2.			
	3.			
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	М. Ѓоргиевски	Скриеното богатство не носи профит	Многоо медиа, 2010
	2.			
	3.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	74	
	11.2	Магистерски работи	9	
	11.3	Докторски дисертации		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	M.Gjorgievski	Analysis of demographic potential of tourism ”	Journal of Economics No 3, UTMS, 2011
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
	1.	М. Ѓоргиевски	Analysis of demographic potential of tourism ”	Меѓународен конгрес
	2.	M.Gjorgievski	Gambling tourism in Gevgelija	2 Serbian geographers congress, Novi Sad 2010
	3.	М.Ѓоргиевски	Музеите во Скопје во функција на туризмот	Конгрес на Македонско географско друштво

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Марија Ацковска		
2.	Дата на раѓање	27.10.1973		
3.	Степен на образование	Доктор		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по економски науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо	1995	Факултет за туризам-Охрид
		Магистер	1999	Факултет за туризам-Охрид
		Доктор	2007	Економски институт-Скопје
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Економија	Туризам и угостителство	Економика на туризам и угостителство
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Економија	Економски развој	Економика на туризам
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Економски институт-Скопје	Доцент од областа на економика и развој на туризам и угостителство	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Економика на туризам	Институт за географија, ПМФ, Скопје	
	2.	Економика на претпријатија	Факултет за туризам и бизнис логистика, УГД-Штип	
9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Економика на претпријатија	Економски институт, Скопје	
	2.	Глобална економија	Економски институт, Скопје	
9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Методологија на општествените науки	Школа за докторски студии, УКИМ	
10.	Селектирани резултати во оследните пет години			
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	<u>Ацковска, М.</u>	Туризмот и економскиот развојна Република Македонија	Економски институт-Скопје (2009)
	2.	<u>Ацковска, М.</u> , Петроска, А.Н.	Sustainable model of TIC in the Republic of Macedonia	Економски Развојбр. 3/2010 Економски институт-Скопје (2011)
	3.	<u>Ацковска, М.</u> , Петроска, А.Н.	Туризмот како алатка за локален економски развој	Универзитет Исмаил Кемал, Валона(2009)
	4.	<u>Ацковска, М.</u>	ИПА како инструмент за финансирање на руралниот туризам во Република Македонија	Факултет за туризам-Скопје (2008)
5.	<u>Ацковска, М.</u>	Методи за мерење на економските ефекти од туризмот	Економски Развојбр. 1/2008 Економски институт-Скопје (2008)	
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			

	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Јанеска, В., <u>Ацковска, М.</u> , и др	Македонската научна дијаспора	УКИМ, Економски институт (2011-2012)
	2.	Петроска, А.Н., <u>Ацковска, М.</u> , и др	FP7 Компаративна анализа на пазарните фактори	Европска Комисија (2011)
	3.	Мојсовска, С., <u>Ацковска, М.</u> , и др	Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции во Република Македонија	Министерство за наука на Република Македонија (2010-2012)
	4.	<u>Ацковска, М.</u>	Креирање на одржлив модел на ТИЦ во Република Македонија	Норвешка развојна агенција – SNV (2009)
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	<u>Ацковска, М.</u>	<i>Туризмот и економскиот развојна Република Македонија</i>	<i>Економски институт-Скопје (2009)</i>
	2.			
10.4	Печатени стручни трудови во оследните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1	Дипломски работи	0	
	11.2	Магистерски работи	8	
	11.3	Докторски дисертации	12	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/пет години			
12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.			
	2.			
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
	1.			
	2.			

Прилог бр. 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв циклус на студии		
1.	Име и презиме	Јасна Бачовска		
2.	Дата на раѓање	11.07.1974 година		
3.	Степен на образование	доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	доктор на комуниколошки науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Доктор	2009 година	Правен факултет „Јустинијан Први“ УКИМ
6.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Политичко правни науки и комуникологија		
7.	Подраје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Правен факултет „Јустинијан Први“ УКИМ	Доцент, воведни и теоретски правни науки	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Социологија на право	Правни студии
		2.	Политичка социологија	Политички студии
		3.	Теории на новинарство	Новинарски студии
	9.2	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Лобирање	Односи со јавност
		2.	Техники на односи со јавност	Односи со јавност
		3.	Социологија на комуникации	Медиуми и комуникации
	9.3	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција
		1.	Социологија на право	Теорија на државата и правото
		2.	Социјална психологија	Теорија на државата и правото
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред. број	Автори	Наслов
	1.	Јасна Бачовска	"Economic development, Migration and Illegal Migration within the context of the Viza Liberalization regime",	Publishers: Institute of International politics and Economic, Belgrad European Movement in Serbia, Belgrad Group 484, Belgrad, стр. 35-42).

	2.	Јасна Бачовска	<i>Економскиот развој на Република Македонија во контекст на европските миграциони движења, Актуелните демографски движења во Република Македонија во светлоста на пописот во 2002, Прилози од научниот собир одржан на 2 и 3 јуни 2005 во Скопје.</i>	Издавач: МАНУ Печати: Југореклам, Скопје. стр 283-291.
	3.	Јасна Бачовска	<i>Злоупотреба на политичката комуникација преку Владиниот маркетинг и PR системот, Електронски билтен на Институтот отворено општество, Институт отворено општество, Скопје.</i>	Издавач: www.gg.org.mk
10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	1.	<i>Балкански студии: историските, политичките, економските, културните и демографските аспекти на односите на Република Македонија со соседните земји (Албанија, Бугарија, Грција и Србија) и Турција.</i>	МАНУ,
10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	/	/	/
	2.	/	/	/
	3.	/	/	/
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
	1.	Јасна Бачовска	<i>Општествено ангажирано новинарство преку толковно и истражувачко новинарство - Зборник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Томислав Чокревски, стр. 299-309.</i>	Правен факултет „Јустинијан Први, 2010
	2.	Јасна Бачовска	<i>Политичка комуникација преку политичкиот маркетинг и PR системот Зборник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Наум Гризо, стр. 651-665.</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, 2011

	3.	Јасна Бачовска	<i>Социолошките аспекти на комуникацискиот напредок, информатичкото општество и Европската унија</i> Зборник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Георги Ганзовски, стр. 179-197.	Правен факултет „Јустинијан Први“, 2010.	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1	Дипломски работи			
	11.2	Магистерски работи		2	
	11.3	Докторски дисертации			
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните етири/пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Jasna Bacovska <i>PhD</i> Ognen Vangelov <i>Msc</i>	The Republic of Macedonia in the national and Strategic programs of the neighboring Countries	Iustinianus Primus Law Review № 02 • volume II • Winter 2011, Правен факултет
		2.	Jasna Bacovska	The Media – Information Trends and the Journalism	Iustinianus Primus Law Review № 01 • volume I • Spring 2010
	12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните четири години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција
		1.	Јасна Бачовска	The Balkans and the media information trends	Balkan Conference on Cooperation between the Strategic and researche centres, Tekirdak, 24-26 April 2009, TASAM, Republic of Turkey.
		2.	Јасна Бачовска	The Republic of Macedonia and NATO, EU and NATO acting together in SEE - The Role of the NGOs networks",	Jasna Bacovska, Annual Conference of Balkan Communication Network, 28 June - 1 July 2007, Bucharest, Romania.
		3.	Јасна Бачовска	Cyprus issue in the media in Southeast Europe	“International Conference on Balkan and North Cyprus Relations: Perspectives in Political, Economic and Strategic Issues” by 17-18 March, 2011
		4.	Јасна Бачовска	Student mobility	Rotterdam Law Network meeting, 19-22 May Istanbul

ДЕСКРИПТОР (ОПИС) НА ДОДЕЛЕНОТО ЗВАЊЕ

Студиска програма: **-ТУРИЗАМ**
 Циклус: **-Прв циклус, 4 години (8 семестри), 240 кредитни поени**
 Припадност на студии: **-Подрачје – природно-математички науки (1), поле – географија (103)¹**
 Стручно звање: **-Дипломиран туризмолог**

Студиската програма по Туризам бара 4 години студирање (8 семестри), за коишто студентот добива 240 кредитни поени (КП).

Стручното звање што се доделува по завршување на првиот циклус на студии и одбрана на дипломска работа е: **Дипломиран туризмолог**

Оваа студиска програма е проектирана така што ги исполнува барањата за степенот МСКОБ 6² и целото множество на Даблински дескриптори (Табела I), за првиот циклус на студии од високото образование.

Дипломираните географи имаат подготовка да продолжат со студии за степен магистер по географски науки со едногодишно траење (спетен МСКОБ 7), коишто водат до повисоко ниво на специјализација.

Табела I: -Дескриптор на квалификацијата (звањето)

Тип на дескриптор	Дескриптор на квалификацијата (звањето)
Знаење и разбирање	Оваа програма обезбедува една интегрирана глобална перспектива за туризмот и туристичките процеси, со што на студентите ќе им се овозможи да развијат широчината и длабочината во разбирање на современите туризам и можностите за развој на туризмот на локално и национално ниво. Студентите ќе се стекната со одлични познавања за физичко географските, социо-географските, економско географските и регионално географските карактеристики на Земјата како целина и нејзините одделни делови, кои играат голема улога во креирањето на туризмот, а со тоа ќе стекнат разбирање за самата комплексност на туристичката дестинација и начинот на кои таа е креирана, планирана и управувана. Студентите ќе се стекнат со знаење за тоа како стручно и на научен план да го проучува туризмот и законитостите на неговиот развој, да ги следи процесите кои се случуваат, да ги согледува последиците и да може да го насочува туристичкиот развој во насока која одговара на развојот на државата. Исто така, студентите ќе се стекнат со потребните квалификации што ќе им овозможи полесно наоѓање и унапредување во својата кариера и работа.
Применето знаење и разбирање	Способност за конкретно поставена проблематика да врши јасна класификација и систематизација на содржините, нивна просторна дистрибуција и причинско последична дескрипција и анализа. Способност за изработка и анализа на картографски, графички, алфанумерички и фотографски прикази. Способност за примена на аналогии така што може да користи познати или слични решенија кај нови проблеми. Способност за користење на најчесто употребувани методи. Способност да идентификува и поставува клучни барања за решавање на разни проблеми
Просудување	Способност за проектирање на постапки за решавање на тековни проблеми во академски или проектантски истражувања во функција на подобрување на постоечките резултати. Способност за флексибилна употреба на знаењето во пракса; Самостојност,

¹ Меѓународна стандардна класификација на образованието, Службен весник на Република Македонија 103/2010, стр. 6-93

² International Standard Classification of Education 2011 (Text for consideration by the 36th General Conference of UNESCO, NB Not yet formally adopted)

	(само)критичност, (само)проценка, (само)евалуација и залагање во развојот на туризмот Способност за разбирање на проблемите поврзани со туризмот, како и општествените и економските проблеми со коишто се судира туризмот.
Комуникациски и вештини	Способност за самостојно да реализира истражувачки циклус од почеток до крај и да го применува знаењето во пракса; Критички да размислува за одредени проблеми поврзани со туризмот Способност тимски да планира, тимски да настапува пред група и да се вклучи во тимска работа; Способност за работа во интердисциплинарни тимови. Способност за јасна вербална комуникација; Подобрено владеење на странски јазици. Способност за претставување на сопствените истражувања и на резултатите најдени во литературата пред професионалци и пред обична публика.
Вештини за учење	Способност за пребарување и користење на географска, картографска, геоинформациска и друга литература, како на други извори на информации релевантни за истражувачка работа. Способност за навлегување во нови полиња преку независни истражувања.

Прилог - КАРТА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

Назив на високообразовната установа	Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ – Скопје Природно-математички факултет - Скопје
Седиште	„Гази Баба“ б.б.
Вид на високообразовната установа	Јавна високообразовна установа
Податоци за основачот (на приватна високообразовна установа)	/
Податоци за последната акредитација	<p>ЗА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ:</p> <p>СТУДИИ ПО БИОЛОГИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Биологија (за наставен кадар во средното образование (сл. 12 од 03.09.2009 год) - Биохемија и физиологија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Екологија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Молекуларна биологија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) <p>СТУДИИ ПО ГЕОГРАФИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставна географија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Географски информациски системи (Решение 12-50/15 од 19.11.2009 год.) - Демографија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) <p>СТУДИИ ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Етнологија и антропологија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) <p>СТУДИИ ПО МАТЕМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставна математика (Решение 12-50/3 од 27.11.2009 г.) - Теориска математика (Решение 12-49/2 од 27.11.2009 год.) - Математичка економија (Решение 12-50/9 од 27.11.2009 год.) - Математичко програмирање (Решение 12-50/12 од 27.11.2009 год.) <p>СТУДИИ ПО ФИЗИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставна физика (Решение 12-50/10 од 27.11.2009 г.) - Физика на компјутерски хардвер (Решение 12-50/16 од 19.11.2009 год.) <p>Применета физика со модули (Решение 12-50/13 од 19.11.2009 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – апарати и уреди – теориска физика – медицинска физика – геофизика – метеорологија – астрономија и астрофизика <p>СТУДИИ ПО ХЕМИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставна хемија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Применета хемија сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Применета хемија – Аналитичка биохемија (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Применета хемија – Хемија на животната средина (Решение 12-30/3 од 01.10.2009 год.)

	<p>ДВОПРЕДМЕТНИ СТУДИИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Биологија-хемија (Решение 12-50/8 од 27.11.2009 год.) - Математика-физика (Решение 12-50/6 од 27.11.2009 год.) - Математика-хемија (Решение 12-50/7 од 27.11.2009 год.) - Математика-информатика (Решение 12-50/14 од 19.11.2009 год.) - Физика-хемија (Решение сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Физика-информатика (сл. 12 од 03.09.2009 год.) - Хемија-информатика (Решение 12 -138/2 од 15.01.2010 год) <p>ЗА ВТОР ЦИКЛУС</p> <ul style="list-style-type: none"> -Физика на меки материјали (сл. 12 од 07.03.2007) -Медицинска физика (сл. 26.02. 2008) -Форензика (Сл. весник на РМ бр. 35/08, 103/08), акредитирани на 09.12.2008 <p>Другите студиски програми од вториот циклус, дадени подолу, се во фаза на акредитација/реакредитација.</p>
Студиски и научноистражувачки подрачја за кои е добиена акредитација	Природно-математичко, техничко-технолошко, општествено, хуманистичко
Единици во состав на високообразовната установа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Институт за биологија, 2. Институт за географија, 3. Институт за етнологија и антропологија, 4. Институт за математика, 5. Институт за физика, 6. Институт за хемија и 7. Сеизмолошка опсерваторија
Студиски програми што се реализираат во единицата која бара проширување на дејноста со воведување на нови студиски програми	<p>ПРВ ЦИКЛУС</p> <p>СТУДИИ ПО БИОЛОГИЈА</p> <p>Биологија (за наставен кадар во средно образование)</p> <p>Биохемија и физиологија</p> <p>Екологија</p> <p>Молекуларна биологија</p> <p>СТУДИИ ПО ГЕОГРАФИЈА</p> <p>Наставна географија</p> <p>Географски информациски системи</p> <p>Туризам</p> <p>Демографија</p> <p>СТУДИИ ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА</p> <p>Етнологија и антропологија</p> <p>СТУДИИ ПО МАТЕМАТИКА</p> <p>Наставна математика</p> <p>Теориска математика</p> <p>Математичка економија</p> <p>Математичко програмирање</p> <p>СТУДИИ ПО ФИЗИКА</p> <p>Наставна физика</p> <p>Физика на компјутерски хардвер</p> <p>Применета физика – апарати и уреди</p> <p>Применета физика – теориска физика</p>

	<p> Применета физика – медицинска физика Применета физика – геофизика Применета физика – метеорологија Применета физика – астрономија и астрофизика СТУДИИ ПО ХЕМИЈА Наставна хемија Применета хемија Применета хемија – Аналитичка биохемија Применета хемија – Хемија на животната средина ДВОПРЕДМЕТНИ СТУДИИ Биологија-хемија Математика-физика Математика-хемија Математика-информатика Физика-хемија Физика-информатика Хемија-информатика ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ ПО БИОЛОГИЈА Еколошко-таксономска насока - Наставен модул - Еколошки модул - Таксономски модул Биохемиско-физиолошка насока Молекуларна биологија СТУДИИ ПО ГЕОГРАФИЈА Наставна географија Географски информациски системи Демографија СТУДИИ ПО ЕТНОЛОГИЈА И АНТРОПОЛОГИЈА Етнологија и антропологија СТУДИИ ПО ИНФОРМАТИКА Инженерство на Интелигентни системи Кодирање и криптографија Компјутерски науки СТУДИИ ПО МАТЕМАТИКА Математички науки и примена СТУДИИ ПО ФИЗИКА Физички науки МодулиI -применета физика, - теориска физика, - медицинска физика, - геофизика, - метеорологија, - астрономија или - астрофизика Методика во наставата по физика Физика за компјутерски хардвер СТУДИИ ПО ХЕМИЈА </p>
--	---

	<p>Наставна хемија Применета хемија Применета хемија - Аналитичка биохемија СТУДИИ ПО ФОРЕНЗИКА -Модул: форензичка физика -Модул: форензичка хемија -Модул: форензичка биологија</p>
<p>Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност</p>	<p>-вкупна површина (во m²) 19.375 m²^(нето површина) -вкупен број лаборатории 116 со вкупна површина од 5.169,67 m² -вкупен број кабинети 156 со површина од 2.777,07 m² -вкупен број предавални 27 предавални + 6 амфитеатри со површина од 2.560,74 m² -површина по запишен студент m² 2.23 m² -вкупна површина на опитни станици m² 5.169,67 m² -други простории: простории за академскиот кадар и други вработени</p>
<p>Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност</p>	<p>краток опис на опремата:</p> <ul style="list-style-type: none"> • три атомски апсорпциони спектрометри; • инфрацрвени инструменти (FT интерферометар и класичен спектрофотометар); • Микро-раман спектрометар; • ултравиолетови/видливи спектрофотометри; • гасен хроматограф; • гасен хроматограф со масен детектор; • течен хроматограф (HPLC); • течен хроматограф со масен детектор; • два електрохемиски инструменти (потенциостат/галваностат); • два мобилни, микропотенциостати (особено погодни за работа со студенти); • 2D-електрофореграм • пламенфотометар; • неколку рефрактометри; • кондуктометри; • поголем број рН-метри; • аналитички ваги; • сушари; • печки за жарење; • центрифуги; • апаратура за добивање дестилирана вода; • Апаратура за X-зраци Leybold1 • Осцилоскоп Voltcraft 630 1 • Мултиметар Voltcraft 401 1 • Мултиметар CHY 21 2 • Мултиметар OGSM 61 3 • Мултиметар OGSM 61 1 • Стабилизиран исправувач Voltcraft TNG 30 1 • Стабилизиран исправувач PS-302-A 2

	<ul style="list-style-type: none"> • Стабилизиран исправувач Iskra MA 4165 2 • Функциски генератор Iskra MA 3733 1 • Реглер трансформатор Iskra 1 • Дигитален мултиметар HP 34401A 1 • Дигитален мултиметар, рачен MY 68 1 • Стробоскоп MA13900 1 • Луксметар PLM-3 1 • Ехоскоп Lehfeltdt 1 • Демонстрационен осцилоскоп ED-2 1 • RC Генератор Iskra 3605 2 • Дигитален мултиметар HP 34401A • LCR метар HP 3284 A • Систем мултиметар HP 3458 A • Пикоамперметар HP 4140 Б • Микроскоп МЦ80 ЗЕИСС • Тест Печка WTC Binder • Ќелија за диелектрични константи на течности • Ќелија за диелектрични константи на тврди тела • Прецизен потенциометар Dieselhorst T2334 • Мултифлекс галванометар T6441 • Вестонова стандардна ќелија 3500/БД • Луксметар PU 150 • Амперметар X&B • Стилоскоп Hilger 1 • Спектроскоп со фотометарски клин 1 • Дифракционен монохроматор IL-780 1 • Дигитален радиометар 1 • Спектрофотометар UNICAM PYE SPF 300 1 • Спектрофотометарот SPF – 300 1 • Спектропроектор – од фирмата FUESS – Германија 1 • Интегрална сфера – INS 250 1 • Микрофотометар 1 • Стерилизатор • Дигестор за добивање на филмови со метод на спреј – пиролиза, електродепозиција и хемиска депозиција • Дигестор за подготовка на супстрати • Апаратура за добивање на филмови со вакуумско напарување 1 • Апаратура за добивање на филмови со магнетрон • Апаратура за мерење на термичката ширина на забранетата зона 1 • Елипсометар • Комплетна опрема за high-purity Ge (HPGe - детектор) • Комплетна опрема за мерење на γ-зрачење • Комплетна опрема за мерење со сцинтилоскопски детектор • Комплетна опрема за мерење на X-зрачење • Опрема за детекција на неутронски флукс • Опрема за дозиметрија на јонизирачки зрачења • Скенирачки електронски микроскоп
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • ПЦ компјутери (400 работни станици) • 25 сервери • Проектори • Мрежна опрема • Преносни компјутери • Опрема за видео коференција • Мрежни уреди за складирање • Мултимедијална опрема, аудио опрема • Друга опрема
Број на студенти за кој е добиена акредитација	За ПРВ ЦИКЛУС (Вкупно на ПМФ) редовни: 1188; со кофинансирање 730; вонредни: 721 За ВТОР ЦИКЛУС (Вкупно на ПМФ) 200
Број на студенти (прв пат запишани)	ЗА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ: Прв пат во прва година 513 ЗА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ: 56
Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	- редовни професори - 66 -вонредни професори - 23 -доценти - 29
Број на лица во соработнички звања	- асистенти - 20 ; - помлади асистенти - 14 ; - соработници - 6
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	Мониторинг и контрола на квалитетот на студиите на ПМФ се обезбедува на повеќе нивоа. На поодделните институти организација на студиите и нивна контролата спроведуваат раководителите на институтите и координаторите на заводите. На Факултетот постои комисија за студентски молби и барања и наставна комисија. Покрај тоа, за квалитетот на студиите се грижат деканот и продеканот за настава. По завршувањето на секој семестар, раководителите на институтите спроведуваат анонимна студентска анкета, а таква анкета спроведува и продеканот за настава на крајот на секоја учебна година. Некои наставници спроведуваат анкети за своите предмети. Покрај тоа, факултетот спроведува и самовелуација, а спроведувана е и надворешна евалуација.
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација на установата	Надворешна евалуација на ПМФ е спроведена во 2004 година во рамките на евалуацијата од Агенцијата за евалуација на високото образование на Република Македонија.